

Allan H. Gilbert.

RBR
D-7
12mo
J95E

Wooden

PI

HADRIANI
IVNII
EMBLEMAT A.

EIVSDEM
ÆNIGMATVM LIBELLVS.

*Cum noua & Emblematum & Æni-
gmatum Appendice.*

LVGDVNI BATAVORVM
EX OFFICINA PLANTINIAN
Apud Franciscum Raphelengium

1651. 15. xcv.
*Koninklyke
Bibliotheek
te 's Hage.*

НАДЛЯДИ

ІВІТІ

3
H Clarissimo splendidissimoque viro
ARNOLDO COBELIO,

QVÆSTORI ÆRARIO
Hollandiæ meritissimo. RBR

HADRIANVS IVNIVS

Medicus.

 ANVARI Calendas
anni auspices largiendis
strenis sacrauit antiquitas.
atque ea consuetudo iam
inde à Tatio Sabinorum
rege in posteritatem trans-
missa est: quem verbenas felicitis arboris ex
luco streniæ, noui anni auspices primum
accepisse auctor est Symmachus, argu-
mento indubitato viris strenuis eas conue-
nire, atque ob virtutem deberi. Decreue-
runt itaque veterum factum imitator non
otiosus affectari, ornatiss. Cobeli, ac dedi-
cato tibi, missoque strenæ vice libello Em-
blematum Calendas prauertere, sed vo-
luntatem

4
luntatem eam sedulitas quædam sibi in-
stans nec ferè vnquam sibi satisfaciens ab-
rupit: eam tamen occasionem elapsam eo
minùs iniquè patior, quo libri moles ma-
gis excreuerit, quo Emblematum numerus
sit auctior, hoc est, quo largior vsura fenori
accesserit. Bonæ fidei cõtractus rescindi ne-
quit, comperendinari potest, habita fenoris
ratione. Itaque serius ad te xenij loco profi-
ciscentem libellum, ex corollarij superpon-
dio nihilo deteriolem putabis. Neque verò
ex prolixitate captare fauoris auram stu-
dij, quando vnumquodq. Emblemata libelli
materia futurũ fuerit, si compendio opero-
sam verborum struem prætulisset; ac nisi
tam posse occupato tibi displicere prolixi-
tatem cogitasset, quàm mihi aut deside-
rantibus aliis est grata. Nimirum malui
eundem mihi linguæ modum, qui est inge-
nij, qui est fortunæ. Scripsi autem plura,
quàm iniunxeras, vt delectum instituere
tibi sit integrum: itidem, vt fit in illustratio-
ne exercitus, vbi triariis & veteranis pri-
mus

mus habetur locus, capite census & gregariis numero summotis. Plusculum operæ positum est cùm in reddenda symbolorum ratione, quæ obscurior paulo est, eo quòd breuitatem captanti, singulis versuum quadrigis, & picturæ typum & symboli rationem includere necessum fuerit; tum in explicando picturæ apparatu, vt ne pictor, quia locis disiungimur, quidquam hîc desideraret. Adde quod impensiùs & de industria sategi, varietate metrorum condire opus, vt vniformis lectionis fastidium hac parte leuaretur. Vale feliciter, & nos ama.
Harlemo sub Idus Ianuarias.

A 3

Io. SAM-

I O. S A M B V C V S

HADRIANO IVNIO

S V O I S.

ACCIPITUA Emblemata; de quibus etsi tu nimium modestè sentis, aliud tamen fore publicum iudicium videbis; nam & sana, & varia, elegantiaque sunt, & faciliè auctorem, officinamque testabuntur. Quod verò mea tantopere expetis, ante Aprilem ob sculptoris & pictorum moram vix apparebunt: quæ si videris, minuetur desiderium legendi ea, & verè τὸ κρείων ἐκδηλώτερος dices. Tu verò tandem nobis Sudam restitutum, epithetorum Græcorum explicationes, Nonium, & alia extrudas: nec, quasi nondum absolueris, otium differendo quæras: teque ad alia accingas, ut, quando Erasmus vestrum ingenio æquare cœpisti, numero quoque lucubrationum inferior ne sis: dumque ætas viresque permittunt, τὴν ἑξῆς συνέχων συναφεία quædam καὶ εἰρμῶ velut librorum, qui nisi eruditi esse nequeunt, posteris repræsentes. Vale, & Sambucum amare pergitto, sed minùs laudato: quis enim, quàm ego, me nouit meliùs? Antuerpiæ. IIII. Idus Februarij. Anno M. D. LXIIII.

Repre-

EMBLEMA I.

Reprehendere proclive: & animum
apertum esse debere.

Nocte satus, genitore orbis, sum nomine Momus,
Dente Theonino singula rodo lubens:
Pingi hominem caussor clathrato pectore; apertis
Sensibus oculum ut nil specus ille tegat.

Rabularum odium.

Grunnitum suis immundi cane peius & angue
 Indus Elephas inuisum habet.
 Obstreperos rabulas, qui litibus omnia miscens,
 Odise par est principem.

Gloria

Gloria immortalis labore parata.

Ad reuerendis. Card. Granuellanum.

Tortilis & candidam ore tenens hic termita lauri
Ambitur anguis, & lignonem circuit.

Gloria continuos nunquam moritura labores
Sequitur, virensq; in ore vivit perpetim.

A S

Impu-

Impunitas ferociae parens.

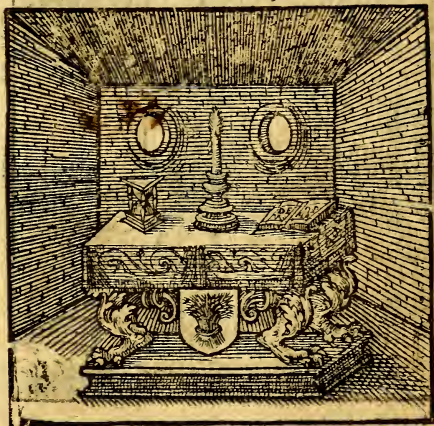

Insultant pavidam hinc natio musculi
 Clansis muscipula carcere felibus.
 Sublatoque metu forte periculi
 Crescit sunt animus degeneri insolens.

Vita

Vita mortalium vigilia.

Ad D. Viglium Zuichenum Praesidem.

Inuigilare libris, studio metiri et horas,
 Pars vita est princeps: otia vita fugit.
 Fama vehit vigilos, sepeliturque obliuio inertos:
 Hoc liber explicuit, clepsidra, lychnus habent.

Ex

Ex pace rerum opulentia.

*Anreolum dextra gestat Pax Attica Plinnum,
 Lena tenet cornu plenum ubere copia.
 Gliscit opum satias, & rerum copia lata,
 Pax ubi Marte triumphato viget aurea.*

Quod

Quod in te est prome.

Ad clariss. virum Ioachimum Hopperum
 Consil. Reg.

Rimaris invidendo sinus tibi pectoris altos,
 Et vitam soboli das Pelecanæ tuæ.
 Perscrutare animum, quere in te quod lateat intus:
 Ingenij in lucem semina prode tui.

Calum-

Calumnia dira pestis.

Hic radio lethifero tacta, velut sidere, Pastinaca,
 Exiit celsa pirus deciduam luxuriam comarum:
 Hand aliter vipereo vaniloquus dente calumniator
 Attalicas vertere opes, conditionemq; potest superbam:

Inuis-

Inuidiæ integritas affecta.

Ad Cornelium Susium Hollandiæ Presidem.

Palma caput tollit caelo ardua, cuius ad ima
 Rana loquax stabulantur & hydri.
 Oppugnant proceres, quorum via consona recto est,
 Degeneres, atque inuida lingua.

Desi-

Desiderium spe vacuum.

Cernina potitur rabidus Leo: suspicit catellus,
 Captatq; victu prædam inops opimans.
 Sic hæredipetis aliena vorantibus, sed ore
 Sicco, enenis, quos feneris trahit spes.

Impro-

Improbè Deum fatigamus, votis vt
nostris seruiat.

Ad Splinterum ab Hargen. Eq. aur.

*Latoiden Cadma a Tyros deninxerat auro:
Gradium tenuit compede Sparta granem:
Præpete priuarunt penna Victoriæ Athenæ,
Quisque suis votis cogit adesse Deum.*

B

Vxoriar

Vxorix dotes.

Illaqueata sedes pedicis, pudibundaque velas
 Vultum Venus Spartana flammeo.
 Vxorem castus pudor, & constantia amoris,
 Custodia & sui laus decet.

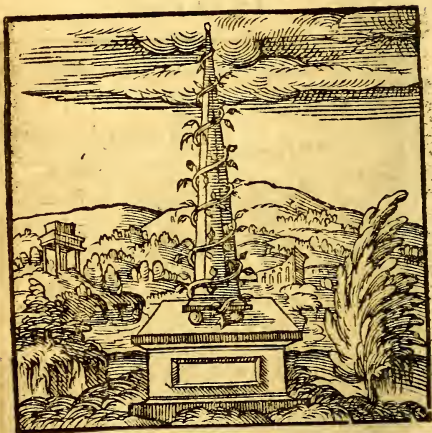
Prudentia cum robore coniuncta.

Ad clariss. virum Philippum Cobelium,
Regium Consil.

Viribus Cyllenius integris stat
Iunctus cum senio gravi.
Iob ut iniectum est, sapientia si
Firmes: qua sine, concider.

Principum opes, plebis adminicula.

Pyramides Phariūm monumenta perennia Regum,
 Errantibus circumligat hedera sequax brachiis.
 Regum opibus firmis plebs sustentatur egea:
 Mentisq; constans firmitas virescitur perenniter.

Scipsum

Seipsum vincere, palmarium.

Ad Arnoldum Sasbotum Senatorem.

Pampineis cristatus Epops, vide, ut aeger ab unis,
 Munit adianti se virente ramulo.
 Se Sophia monitis mens, serua affectibus, armat :
 Temerique vires frangit abstinentia.

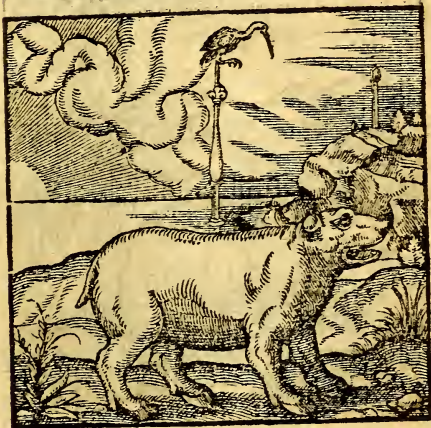
Cuncta complecti velle, stultum.

Ventosas pueri bullas per inane volantes
 Prendere dum satagunt, opera exit inanis.
 Qui varia atrectat studia, aut venatur honores
 Ambiguos, pueris mihi stultior ille est.

Coercenda & extirpanda impietas.

Ad D. Iacobum Susium virum doctiss.

Hostis colubris ales infidet scepro,
 Substrata quod Niloi equi praeiit terga.
 Domat superbos, impiósque proculcat
 Sceptrum aquitatis, noxiósque conspuit.

Audito multa, loquitor pauca.

Anre concipit, parit
 Mustela foetum postea in lucem ore.
 Anre dicta concipe,
 Din at recocta parcius prome ore.

Pro

Prouidentia.

Ad Iacobum Endium reip. Hoff.
caussarum vindicem.

Quo sacer excurrat Nilus in arua,
Præsciis, alluvie libera ponit
Ona, monens meritò nos Crocodilus
Qua fata immineant antè videre.

Exiguo contentus, potiora sperans.

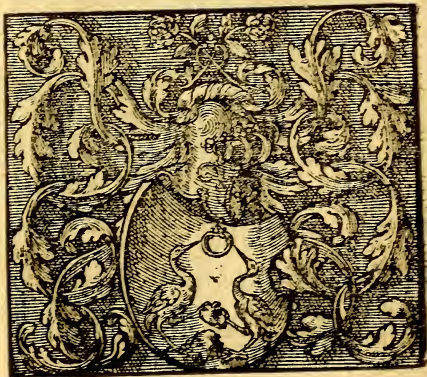

Libat ranca rosas cicada hiantis,
 Clausas praterit vsui futuras.
 Prasenti fruunt, suo beatus;
 Et facis melioribus parat se.

Eru-

Eruditionis decor concordia, merces
gloria.

*Ad doctissimum Ioannem Sambucum
Pannonium.*

Cor pedibus innectis, rostris concordibus aurum
Nanpliada prendunt, munera sancta, gyros.
Gloria debent studiis, atque affecta merces;
Concordesque animos candor ubique decet.

Adu-

Adulator salutis reip. grauis.

Ut Leo, quem taci vis lancinat effera morbi,
 Sentit opem, si Simium edat, citans:
 Palponem & dirum sycophantam qui eiicit aula,
 Rex vix regnum vacuat grani.

Diui-

Diuina scrutari, temerarium.

Ad Cornelium Musum Delphum.

Immaturo sibi Phœnia arcet Palma, eadem
 Sensus præpedit, & linguam maturo ligat.
 Scrutans celsa Dei mysteria, lingua, animo
 Hæret; at ille sapit qui vestibulum hæc superat.

Virgii

Virginem pudicitiae, matronam do-
mus satagere.

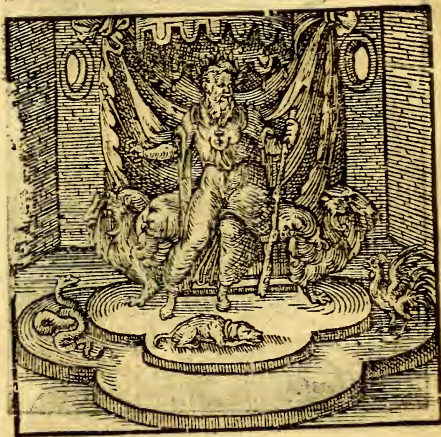

Cervus armifera praebeat Draconem colla Minerva:
 Domiportam at exierit Venus testudinem.
 Virgo sui satagit decoris bene provida: at uxor
 Frangi silet, nec limen excedit domus.

Medi-

Medici Icon.

Ad Martinum Aedituum Medicum insignem.

Sceptriger, & lauro, baculoq; instructus acerno,
 Quid Draco, quid Gallus vult sibi, quidve Canis?
 Imperat hic aegris, operosaque arte medetur,
 Sedulus, & fidus, dignus honore, vigil.

Fortu-

Fortunæ instabilitas.

Stare loco nescit certo Sors lubrica, sedes
 Quætere docta novas.
 Hinc pedibus mutilam, & subnixam remige perna
 Smyrna Deam posuit.

Ser-

Sermo de Deo apertus, mens sit occulta.

Ad Ioannem Becanum Medicum clarissimum.

Persea fert linguae similes, sacra Isidi, frondes:

Typumque cordis poma turgida exprimunt.

Sermo index animi, de numine sentit apertè;

Cor cæco operculo intus arcanum tegit.

C

Prin-

Principis calamitas, priuatorum
dissimilis.

Stat vidua quercus leto honore frondium,
 Quas rapido Boreas decussit asper turbine.
 Princeps animum sana cui refixerit
 Imperium Nemesis, tuetur is gentis decus.

Sacer.

Sacerdos castus & animi liber.

Quid fugas hederam, manibus contingere Flamen?

Ad Matthiam Herium.

Quid fugitas hederam, manibus contingere Flamen?

Solidum quid annulum, atque nodosum fugis?

Illaqueatricem Venexem vitare sacerdos;

Sis liber animi, nec mali tibi conscius.

Serò detrectat onus, qui subit.

Ingo repanda colla seruili effere
 Exnere molliter paras tauri irrita.
 Serò recusat, qui capefuit, iugum
 Connubiūque, munera & cinilia.

Idem

Idem salutis & exitij fons,
 Ad Antonium Hofflach aduocatum.

Nos necat elleborus, capris adipem auget, anique:
 Idem ignis fomes, & populator opus est.
 In fontem & fontem facundia praestat eundem:
 Nunc est exitium, nunc medicina salus.

Celeritatem mora, & hæc illam vicissim temperet.

Quid scanno veses, obtendis restudinem & alas?
 Humum hinc premis vestigio, calce hinc calvū appetis?
 Temperiem cunctis adhibe, remoram iniice: si sis
 Celer nimis, velocitate tempera moram.

Boni

Boni adulterium.

Ad Ioannem Zurenam Hartlem.

Funesto Arachnen flos idem succo replet,
 Apique mella sufficit liquentia.
 Concordiæ litisque idem dictum est parens:
 Scriptura pravis fica, fit sentum bonis.

Vinum ingenij fomes.

Vulferum Bromium, volucrem sed prapete penna,
 Quid tacite posuistis Amycla?
 Tollit humo ingenium Bacchus, mentem erigit altam;
 Pegaseaque velut vehit ala.

Quare

Quære adolescens, utere senex.

Ad Andream Osteruicum Splinteri filium.

Hinc dum viget, duro labore exercitus,
 Ephebus, hinc senex beato Copie
 Cornu fruens, opum & dapis læta satur;
 Inueniri parare conmonent, uti senem.

Veneris potentia.

Quid Cytherea polum fers vertice? vis mea scandit
 Cælum, & Ioni dat intra: quid paravera?
 Sopia corda hominum quamvis fera. roscida quorsum
 Mala? illices esse has voluptates puta.

Virtus

Virtus difficilis, sed fructuosa.

Ad clariss. Hieronymum Tennerum, Regis
Daniae Cancellarium.

Pomum in sine geris Cybeles, dura cute operunt,
In torulis dulces cui stabulant nuclei.
Ardua vallatur duris sapientia scrupis;
Dulcibus aut eadem fructibus illa scaturit.

Femina improba.

Cum ruit in Venerem, blanditur Echidna marito,
 Mox satira insertam praescidit ore caput.
 Improba palpatur, tentigine feruida coniunx;
 Continuo letum poscit anhelata viri.

Malo

Malo oppressus, deterius formidat.

Clathrata cauee macerie clusa columbula
 Incuruis aquila permeituit capier unguibus.
 Formidat grauius sollicita mente periculum
 Afflictus. capiti is rite suo consulit & rei.

Amo.

Amoris ignis perpetuus.

Hinc tadam ut sum ignis e dat teretem, vide
 Illinc ut rapido male liquitur a rogo.
 Visa tabet amans miser igne puellula:
 Absens tabifico hand minus ulcere carpitur.

Linguam compescito.

Pigram quid alium comprimis caua manu,
 Quid vda labra, quid salax ingen Scythia?
 Abdominis studium, & granem luxus fuge,
 Linguamque frena prodigam vel maximè.

Deum

Deum & ama & time.

Mysteriis addicta Mexiphis a de pro sacra
 Sphingem biforem dedicavit, symbolum Dei.
 Amato numen cen piis mite, ac placabile:
 Rursus time, et vindex inexorabile impiis.

Eligas vinā, siue victrix animi æquitas.

Ad Victorem Giselinum.

Vis Boreæ obnixas violento turbine sternit

Ornos: Arundo infracta eandem despuat.

Fit victor patiens animus cedendo furori:

Insiste, Victor, hanc viam & re, & nomine.

D

Biuium

Biuium virtutis & vitij.

Hinc luxu compta, inde situ horrida femina pugnant
 Alcidem in partes flectere quaque suas.
 Nititur inculta hinc inga scandere se dnce Virtus,
 Hinc Vitium pronos mergere deliciis.

Deum

Deum odisse impudentiam.

Pernix accipiter, piscis, Nili incolæ dirus

Equus, quid ordine hærent?

Symbolon hoc loquitur Phariæ tria verbula genti,

Deus odit impudentes.

Irae malagma philosophia.

Gtulus Leo non sic aliud, quàm metuit
 Tadam flammam, qua rabies sana cadit.
 Silit irux animus vel facibus luciferis
 Caelestis sophia, aut supplicij terrisulis.

Hinc

Hinc dolor; inde fuga, grauis.

Quid, Cerue, Cressa fixus arundine
Laxas habenas precipiti fuga?
Hæc fors amantis, quem fuga concitat:
Mentem intus exest vulnus arox nimis.

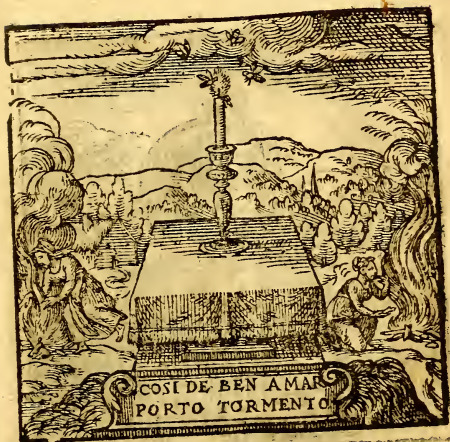
Princeps ne cui aures seruas præbeat.

Sublimem ære Iouis statuam, patula aure carentem,
 Sacraat Minõia Creta.
 Principis est, regnum dextra moderantis habena,
 Seruam ne cui commodet aurem.

Amo-

Amoris ingenui tormentum.

En ut ignem facis cotinua lumen
 Infilat culex protervus, ac necat se:
 Namd secus suos Amans misellus igneis
 Persequens, stucens inponit, sumtque sumit.

Vxoriarum virtutes.

Testudo premitur pede; clavem dextra retentat;

Vacat obstruendo dentium septo altera.

Ne vaga discursus coniux, neu futilis esto;

Ipsamque cura opum inendarum addecer.

Nec

Nec igni; nec ferro cedit.

Bipennis hinc, fax inde viuum ignem vomens,
 Nexum adamante suo decussat annulum probè.
 Fortis animus, constansque victor omnium,
 Despuis intrepidus pericula & feras crines.

D. S

Venter

Venter, pluma, Venus laudem fugi-
gienda sequenti.

Quò fugitina ruis; quémne aersata relinquis
Gloria clara virum?
Desero suffultum pluma, Venerisq; ministrum,
Mancipiúmque gula.

Veritas

Veritas tempore reuelatur, dissidio
obruitur.

Quid penniger Saturne in auras virginem nudam rapis?
Quid feminarum cœtus aggesta obruit terra scrobem?
Speciem icantem Veritatem, Temporis natam, triplex
Obruere pestis apparat; Lis, Invidia, Calumnia.

• no)

Discor-

Discordia exitialis.

Sanguineam quatiens hastam, caput horrida echidnis
 Folle focum sibiigit, flamma unde summuq; exsilit.
 Exitiale parens animat discordia bellum,
 Improba lingua mali, cadiq; seminarium est.

Can-

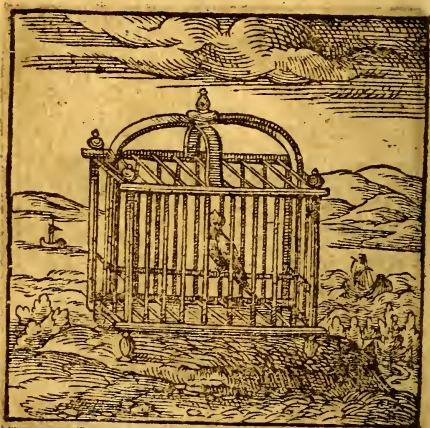
Candor ingenuus.

Exsorbet saniem huculcerum atra musca:
 Mel dulce haurit apis thymo ex amaro.
 Doctos ingenuus decere candor,
 Obrectatio limidos putatur.

Animi

Animi scrinium seruitus.

Luscinia veris nuntia,
 Mutescit inclusa cauea.
 Est seruitus scrinium animi,
 Linguamque vinclo prepedit.

Locu-

Locuples satellitium diuitum.

Et pilis horret, tractūque obserpit iūlus
 Arquato, ac praefert agmine mille pedes.
 Ansati incedunt proceres, glomerantque superbas
 Gressus; assequitur longa caterva comes.

Affiduitas duri viatrix.

Ad Petrum Iusium filium.

Fistucas auro triplices, monumenta laboris
 Continui, semper Susra gens coluit.
 Assiduus labor, & sellers industria, quid non
 Edomat; huic cedunt omnia, dura licet.

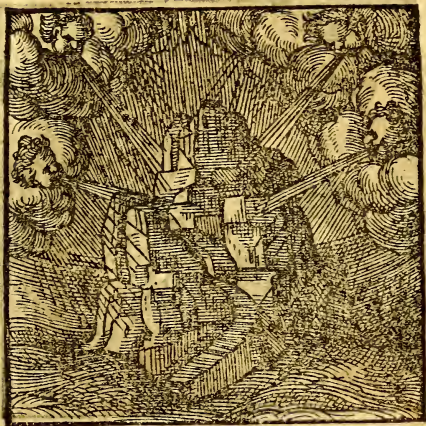
INA

Filio

Filio suo Petro Innio.

*En tibi quas, fili, genitura consacro testes
Ceras, aucturas nomina amicitia.*

Petram imitare iuuentus.

*Sperne voluptates, iuuenis, constanter; ut iras
Ventorum, assultusque maris Marpesia cautes.
Nate, tuo lepide ludens in nomine, dictas
Symbolice e.ogio, tu, Petram imitare Iuuentus.*

E

Penna

Pennæ gloria immortalis.

Ad Iacobum Blondelium.

*Oculata, pennis fulta, sublimem vehens
 Calamum aurea inter astra Fama collocat.
 Illustre claris surgit è scriptis decus,
 Feri: que perpes vertice alta sidera.*

Fuge,

Fuge, Tace, Quiesce.

Ad Antonium à Burgh, virum ornatissimum.

Quid monet, inde fugam celerans : hinc indice labra
 Harpocrates signans : hinc carpens otia deses ?
 Vrbe procul, voti exiguus, fuge letus honores,
 Otium ama placidum, nec tuta silentia rumpe.

Audi, Tace, Fuge,

Ad Cornelium à Burgh, A. F.

Quid signant, pandens vanni instar laxius aures, Harpocrates tacitus, insidiasq; canens?
 Multa audire quidem, sed parcè audita referre,
 Utq; tibi canens prospiciendo, monent.

AD LECTOREM.

QUÆ ratio Athenienses olim monuit, ut simplicibus execrationibus sancirent; ne quis ulli unquam via ignaro iudicium denegaret; ea nos quoque adducti nonnihil opera sumpsimus in Emblematis nostrorum origine, usque ostendendo: ita tamen, ut interea quam minimum à vera eorum ratione & natura recederetur. Non enim ignoramus, eò plus venustatis, & gratia istiusmodi scriptis accedere, quò ingenium acuum magis; hoc est, quò suspensum diutius & sollicitum Lectoris animum teneat; maioreque postea quam intelligitur, cum voluptate in sui admirationem rapiunt: præsertim cum aptè subtiliterque inuenta solidi quid & præclari incunda obscuritate, quasi oblenso velo, tegunt. Itaque, etsi amicorum nonnulli melius legentium aviditati consultum iri prætarent, si uniusque symbolo sua interpretatio statim subingeretur: nos satius tamen esse indicavimus, ordinem planè diversum sequi: & alteram quasi operis partem ipsum facere commentarium; qui hæriolandi, conjectandique palma prius in medio posita, aut bene indicantibus deinde succinat, aut minus assequentibus facultatem intelligendi subministret, ductorisque, vel, si ita placeat, interpretis vicem subeat. Idem de anigmatibus consilium secuti sumus; in quibus ea quæ ibi præfati sumus, baronem facile expedient. Vale.

MOMVS reprehensionis conuiciſque Deus apud priſcos fuit habitus, quando etiam vitiis morbiſque, & multis etiam peſtibus ſua illi præfecerunt numina. Hunc Hefiodus poëta in Theogonia Noctis filium prodidit, abſque genitore: quo fit vt nonnulli ſecuti fidem editionis Venetæ longè omnium mendoliſſimæ, lapſi ſint; Somnum parentem illi attribuentes. Erroris occaſionem dedit vox, ὄνει, quæ, nemini, ſignificat, eamque lectionem interpretes Græci agnoſcunt, & ſequuntur: cùm alij legiſſe videantur, ὄνει, id eſt, cui, vt referatur ad ſomnum, non animaduertentes, quòd hanc Nocte editum fuiſſe dixerit, quòdque inceſtum matris cum filio inuecturi ſint. Cur autem fabuletur Noctis filium Momum, ſine patre; hanc mihi perſpexiſſe rationem videor, tum quòd vitilitigator in altiſſima ignorantia atque errorum caligine verſetur, & luce ingenij defectus, ſtudioque aliena reprehendi nihil ipſe rectum gignat, ſed emiſſiſſis oculis aliena peruideat: tum quòd ex occulta & abdita ratione illa carpendi libido naſcatur. Sine patre verò, quòd incerto auctore & è vulgo plerumque oriatur iſtud reprehendi calumniandi que ſtadium; quomodo vulgo conceptos dicimus, qui certum patrem demonſtrare non poſſunt. Ob ſuperiorem rationem etiam fuſcam, & coloris muſteliſne faciem pictura illi tribuit, additis nigris & dentibus & vnguibus, qui maledicentia

tiæ symbola sunt, iuxta illud Epigrammatarij :

Nigros contorsit liuidus unguis.

Idem alatus pingitur ; quòd reprehensione , ac maledictis nihil perniciosius ; quæ facillimè emittuntur , citissimè excipiuntur , & quaquauersum latissimè diffunduntur , vt sensit Cicero pro Planicio. quò spectat & Alcæi versus :

Μόμος λοιψηρός ἐξέφυγεν πτερυγας, id est,

Pernices Momipennis effugerat unus.

Epigrammata Græca Momum effigiant senem subiecta manu fulcientem calua tempora ; quæ species innuit senile plerumque esse reprehendendi vitium ; eoque morbo laborantes vitiligatores, cogitabundorum more, meditari seniper ac comminisci quod carpant. Adiungo illi & Inuidiam indiuiduam comitem : hoc consilio , quòd æmulatio fermè accendat foueatque istud vitium. Fabula notissima est ex Luciani Hermotimo de sectis, quam compendio recensebo. Nata inter Palladem, Neptunum, & Vulcanum contentione, quis utilius opus commonstraret ; Neptunus taurum, siue, vt alij, equum velut arationi vecturæque accommodum in primis animal in medium statuit : Pallas domicilium ostendit, cuius vsus contra iniurias aëris omnes inseruiret : Vulcanus fictum hominem pro facilè præstantissimo opere exhibuit. Delectus arbiter Momus, præter alia quæ carpsit, causatus fuit in hominis opificio præteritos fuisse ab artifice clathros, seu

feneſtellas, pectoris parietibus inſerendos; per quos, ne quid occultum lateret intus, introſpici poſſet. Idem etiam Veneris ſandalium, vt argutum nimis atque loquax, calumniatus fuiſſe legitur. Porro nihil in vita mortalium tam numeris omnibus abſolutum, tam doctum, tam rectè factum inuenias, quod non innatus Momus quibuſdam calumniandi & carpendi morbus conuellat, aut ſaltem inceſſat: adeo procliuſius fuit ſæculis omnibus *μωμίζεν ἢ μωμίζεν*, id eſt, Momum quàm nimium agere. Itaque tum hunc ad ſenſum refertur Emblemata, quod reprehenſioni obnoxia ſint omnia: tam etiam ad id quod prudentiſſimè doctiſſimèque dictum à Socrate memorat Vitruuius: oportuiſſe hominum pectora fenestrata & aperta eſſe, ne occultos haberent animorum ſenſus; ſed ad conſiderandum patentes: ſiquidem corde nihil ſinuoſius, nihil inſidioſius fabricata eſt natura, vt ſolius Dei ſit, ſenſus & cogitata hominis inſpicere atque pernoſſe.

Pictura. Senex pingatur caluus, colore fuſco, liuidis dētib; vnguibusque, alis ſupra humeros exſtantibus, læua caput ſuſtentans cogitabundi in morem, dextræ indice extento verſus effigiem quandam hominis, clathratum pectus habentem: adſtent procul Pallas cum domicilio: Neptūnus cum equo: proximè illum Vulcanus cum homine ſuo, ita vt ſimulachrum hominis clathratum diuerſum ſit ab homine Vulcani, velut Momo

designante, talem oportuisse fingi. Quod ad
 picturam Deorum attinet, ita semel statuo: Ne-
 ptunus nudus pingatur, capillitio cæruleo, altera
 tridentem complexus, altera manu equum ha-
 bena tenens, pede delphinum premens. Vulca-
 nus atro colore ut faber, rugosus propter assiduos
 ad incudem labores, læua malleum tenens, dex-
 tra hominem à se fictum commonstrans, clau-
 dus, capite præferens pileum cæruleum, cuius-
 modi fermè figura spectatur Ducis Veneti tiara.
 Palladis effigiem dabo Emblemate 15.

Emblema II.

*Carmen est Heroicum cum dimetro Iambico,
 quale illud Horatij;*

Nox erat, & cælo fulgebat luna sereno
 Inter minora sidera.

Sus animal est infestissimum Elephanto, ut
 que adeò ut vel solo illius stridore atque grunni-
 tu audito, immanis illa bestia in fugam agatur;
 id quod hostilia tela facere nequirent: unde in-
 sulfum illud Mahometi, pluri & impostoris per-
 ditissimi commentum, risum quibusvis commo-
 uere possit, prodentis olim diluuij tempore in arca
 Noæ suam elephanti sterquilinio genituræ suæ
 originem acceptam referre, ut ex eius fimo ena-
 tum. Sed ut hoc ridiculum, quippe ab homine
 rerum naturæ ignaro proditum; ita illud confir-
 mat auctorum vnanimis consensus: si quidem
 præter Plinium, Orum, Zoroastrem, Senecam,

Ælianus libro De animantibus primo, suis stridore minimo terreri elephantum locuples testis est; qua ratione cognita Romani commisso cum Pyrrho Epirotarum rege prælio, victores exsistere; cum elephantes eius regis obiectis suis in fugam compulissent. Memorabile adeo est nec silentio oblitterandum, quod à Megarensibus factum proditur, eodem auctore lib. 16. cap. 36. quod cum ea urbs arctissima obsidione ab Antipatro Macedone pressa, acerrime oppugnaretur; oppidani sues liquida pice perlitos prius, admotaque flamma succentos in hostilem exercitum immisere; qui depascente iam illorum corpora incendio, late grastantes, ac horribili stridore in confertum elephantorum agmen delati, belluas velut in rabiem concitas disturbatis ordinibus in fugam verterunt. Huc faciunt verba historici, quæ nobis integra seruauit Suidas in hunc sensum; E vestigio appensa de turri sue, periculum quod ab elephate ingruerat, euitarunt. siquidem atrocem grunnitum cum mox edidisset suspensus porcus, elephas id non ferens inhorruit. Illud verò tanquam controuersum ambigi potest, natiumne sit quoddam atque intestinum inter hæc animalia dissidium, cuius causa mortalium ingenis sit incognita; an quod raucum illum stridorem, vocemque auribus asperam natura exhorrescant: cuius rei gnari, qui pullos elephantum educant, iam inde à primis annis sues adhibent,

beat, vt assuetudine paulatim mali illud vincant. D. Amb. in Hexaëmero videtur istud referre ad prærogatiuam quandam à natura singulis animantibus donatam. Suibus aptissimè comparantur non insulsi modò, & à Minerua alieni homines; verùm vel maximè lingulacæ, & à rabie non malè dicti rabulæ, qui cælum terræ miscent: Item parasiti, quibus similiter, vt suis, anima pro sale data videri potest: quod olim venustè dixit Cleanthes: qui omnes si à regis exsularent, rectius cum rebus humanis ageretur. Pictura poscit elephantem auerso capite, & crispata promuscide fastidiosum: Suem contra elephanto impudenter obistentem, ac retracto rictu grunntum mentientem.

Emblema III.

EMBLEMA, nisi fallor, ab illustrissimo Cardinali Granuellano ANTONIO PERENOTTO vsurpatum, elegans cum primis, & illustri laborum eius, virtutumque heroicarum assecla, rectèque factorum comite Gloria dignissimum. Videtur autem heros ille, cum omni posteritate nominis sui memoriam qui adæquauit, innuere voluisse, ingentes, ne dicam perpetuos esse exantlados labores, Herculis ritu, ei qui aspiret ad amplissimum illud Virtutis præmium, Gloriam videlicet, quæ concors est & consentiens bonorum rectè iudicantium atque incorrupta laus, eaque perennis; quæ cum vitæ breuitatem, tum iuges laborum

laborum periculorumque molestias sempiterna posteritatis commemoratione solatur, hominibusque per suos veluti gradus ab humo in cælum adscensum præbet; vsque adeò illa altissimi cuiusque & optimi animum noctes diesque exstimulat, accendit, atque concitat, vt per labores ad honestissimum illum veræ virtutis fructum, eundemque immortalem peruadat: (nimirum exultat hinc popularis illa fama, adumbrata quædam illius imago.) Sic antè Salaminem ipsam à mari obrutum iri hariolatur non falsus Cicero, quàm Salaminij tropæi, quod Themistocles crexerat, memoriam: priusque Leuctra Bœotix funditus interitura, quàm Leuctricæ victoriæ duce Epaminonda partæ gloriam. Neque verò huius loci est aut temporis, effusioribus habenis in istius heroïs labores, atque inde natam mox gloriam prouehi; cùm singularibus ea commentariis debeantur. Pictura autem passim obuia est, vbi ligonem, qui fodiat orbem terrarum, anguis mordicus suam caudam ore tenens circumplectitur: eumque ipsum serpētem laurea corolla medium ambit.

Emblema IIII.

Carmen est Asclepiadeum monocolor, quale est illud Horatii:

Mæcenas atavis edite regibus.

NATI VVM dissidium atque internecinum bellum esse Feli cum fugace Murium gente, vsque

que

que adeò vt etiam cinere eius animalis diluto fugari abigique mures sit proditum, nemo est qui ignorat: nimirum à natura doctam videmus, suspensis alto silentio vestigiis, occultoque speculatu, & certo caudæ quam vibrat libramine, in musculos exsilire: vt nunc inanem ac superuacua[m] sim collocaturus operã, si in re clarissima disertus esse velim. Monet autem symbolum, cuius meminit Suidas, nimia licentia & impunitate proposita insolescere homines. Metus supplicij scelerosos in officio continet: quo amoto aut negligentius obito, increfcit ferocia & sceleratè agendi libido. Verissimè dictum est in Miloniana, maximam illecebram esse peccandi, impunitatis spem. c. 16. Pictura postulat geminas muscipulas, quibus inclusæ sint feles, murium agmine liberè choreas circumquaque ducente.

Emblema v.

NON hîc de ea vigilia nobis sermo est, quam toto triennio passus fuisse legitur immortalis ille omnium scriptis Mæcenas, qui Somni mollietiam nullis potuit libaminibus, nullis victimis flectere: sed de ea quæ Demosthenè coryphæum & principem oratorum fecit, qua antelucanas fabricorum operas præuertere magna cum ambitione consueuerat: Sed de ea qua Iulianus Imperator noctes dispartitus fuit in triplicia officia, quietis nimirum, Reipub. & Musarum: Sed de ea qua Alexander Magnus subiecta brachio ænea concha,

cha, tinnitu complosæ peluis, vbi pilam argenteam manu tractatam remiserant nerui sopore laxati, euigilare solebat: Sed de ea quam reuera vitam vocat Plinius: quæ in iis præcipuè viget, in quibus animus inquiet opere pascitur: id quod de te dici patientibus auribus non abnuet, Vigili vigilantissime; qua duce tot prouinciarum commodis assiduè inuigilasti hætenus non sine valetudinis dispendio: qua tot iam annis magna cum laude Præsidem consilij egisti, partaque immortalis gloria tibi tuisque eam facere præluxisti, cuius nunquam intermoriturus sit fulgor, eodem, quo orbis terrarum, termino inclusus. Proinde, qui veræ gloriæ amore ducimur, id nos ope summa contendere decet, vt & Reip. & in commune consulendo, testemur nos pluribus horis vixisse, & somno temporis furi, aut (vt Ariston aiebat) publicano mediam vitæ partem interuertenti, portionem deduxisse. Frugi nanque temporis cum laude dispensatores, à morte etiam fax immortalis, veræ virtutis assecclagloria, nunquam extinguenda comitatur. Symbolum Viglij vulgatissimum pingendum erit, quo hinc liber explicitus diligentia, illinc clepsydra temporis parca admetiendi argumento, atque horum in medio lychnuchus cum ardente face, posthumæ gloriæ testimonio, Libitinæ imposita simul omnia exprimenda venient.

Emblema VI.

*Hexametrum est carmen cum Dactylico Simenideæ,
pentametrum acatalectico, quale memoratur
illud à Seruio Honorato;*

Parthenopæus erat puer Arcadiæ decus.

PAUSANIAS in Atticis scribit Athenis ex-
stare Pacis simulachrum, Plutum filium gestan-
tis: quod iterum repetit in Bœoticis ingeniosè
fabrefactum à Cephisodoto statuaria scribens.
Est autem Plutus siue Pluto diuitiarum deus:
quanquam diuersissimos hōs esse annotat Lilius
Gyraldus, manifesti erroris conuictus vel ipso
Pausania iudice: apud quem priore loco Πλάτων
ἀπαιδα legas; posteriore Πλάτων, eodem sensu:
Siquidem Plutonem idcō præfecit diuitiis anti-
quitas, quod ex imis terræ visceribus, imō ab ipsis
inferis petantur opes. Non absimili ratione The-
bis primaria Bœotiæ vrbe, Fortunæ statuam po-
sitam legimus apud eundem auctorem, Plutum
puerum gestantis, innuere volente artifice, For-
tunam matrem esse aut alumnam diuitiarum.
Quod ad picturam attinet: Pax femina pingitur
nitido vultu, ad spectu pulchra, oleagina corolla
redimita, læua Amaltheæ cornu omni fructuum
genere redundans; dextra Plutum puerum te-
nens, claro symbolo, quod non è bello, sed benefi-
cio pacis crescant opes. Plutus autem puer pingi-
tur volucer, aureus totus, oculatus, teste Philo-
strato in Imaginibus: nam cæci Pluti significa-
tio, vt

tio, vt ominosior, ab hoc loco excludenda est.

Emblema VII.

PELECANVM, quem à rostri magnitudine *πέλεκτον* nominat auctor *κισσενίδης*, anonymus, a-
uem paludibus Aegypti peculiarem tradit, prolis
suae amantissimam, quæ pullorum suorum pro-
teruiam atque impietatem merita morte vltā,
mox facti pœnitens, pertuso latere suo, pullos
mortuos vitali sanguine, quo animantur, irrorat.
quod ipsum præter Isidorum commemorat D.
Hieronymus, non eadem tamen fide; quippe
qui pullis à serpentibus enectis id officij præ-
stari dicant, cùm ille ad iniuriam parenti illatam
hoc referat. Nihil virum ingenuè litteratum ma-
gis addecet, quàm citra omnem dissimulationem
nihil occultum premere, quod vsui & commodo
esse queat; ita se suasque operas commodare, vt
appareat effusum benignitatis sinum nulli, nisi
prorsus à Gratiarum limine peregrinus ille sit,
claudere velle. Callimachus Hecalen *φιλοξενίας*
ἀλλήισιν εἰς γῆν habuisse testatur. Cimonis Athe-
nien-sis ædes Laeïadis suis patuere: Musarum fo-
res semper apertæ etiam, prouerbio teste, inno-
zuerunt: Vir & litteris & humanitatis artibus im-
butus, vt illic; ita hic quod æmuletur gnauiter,
inuenit: vt nedum benignitate priuatim commo-
dus sit; sed & officiis publicè, vt Reipub. litera-
riæ, vt patriæ, vt amicis, vt vixis bonis pro-
fit. Is itaque penetralia rimatur sua, nihil abscondit,
ingenij

ingenij dotes, quæ varias ad res à munificentissimo bonorum largitore Deo vnique tributæ sunt, non modò non supprimit, sed claram in lucem profert, totum se denique effundit. Talem te, Hoppere Iureconsultorum coryphæ, præstas communi patriæ; talem amici agnoscunt, talem te Respub. literaria sensit: & nisi concatenatorum laborum, otium illud Musis sacrum interpellantium, circulus, Principum curis inuoluisset, locupletius sentiret, immortalibus fœcundissimi ingenij fructibus fruitura. Picturæ ratio notior est, quàm vt in ea operam collocem explicanda.

Emblema VIII.

Carmen est Choriambicum, Callimachium, constans tetrametro & amphibrachyo sive bacchio: quale est illud:

Armipotens Mars genitor Romulida, te venias precamur.

PASTINACA ispisces est, quem Græci *πύστινα*, interpretes plerique omnes Turturem perperam appellant: Hollandis nostratibus, ab aculeata iaculi in modum cauda, *pylstæert* nominatur. huins radius (aculeum ita vocat Plinius), tam lethalem præsentaneique veneni vim habet, vt arboris quantumuis ramosæ, ac vegetæ, & amœnissimo frondium virore florentis caudici infixus, mox folia defluere faciat: quo amisso honore, truncus quoque celerimè exarescit, neque multò post sideratæ, atque è solis immenso ardo-

re, solique squalore exsiccatae arbor fit similis. Plinius lib. 9. cap. 48. & lib. 32. cap. 2. huiusce rei fidem facit, nullum vsquam execrabilius venenum esse asserens, quam sit radius in cauda pastinacae eminens, qui radici infixus arbores necet. hoc telo patrem Vlysssem interemit Telegonus, accepto à Circe matre exitij iudicio: quam rem graphicè describit Oppianus in Halieuticis, in hanc fermè sententiam utcunque versibus à me expressam:

*Nil Trigonis diro radio exitialis vsquam est:
Marta non tela, aut nigri qua lacte veneni
Spicula Achamenidum tinxit gens aspera bello:
Vbere stet quamuis factu, & frondentibus arbor
Luxuriet ramis, veròque virescat honore;
Vulnere si tristi radicem punxeris imam,
Mox labat omnis honos, coma defluit, ipsa decorè
Exit hinc viridem crudeli saucia tæbe.*

Non minus praesens virus habet exitialis ac pestifera delatoris lingua; quæ florentes dignitatibus euertere, fortunisque omnibus exutos, ad incitas redigere potest. Pingatur itaq. prius florens, eiusque trunco affixa adhæreat pastinacæ: sed ita ut radius ille, de quo diximus, caudici impressus clarè videri queat.

Emblema IX.

*Carmen est Heroicum Archilochio tetrametro ca-
talectico comitatum.*

PLUTARCHVS in libro, quem De silenti-
bus

bus Pythiæ oraculis scriptis, commemorat Corinthi in Oeco (quod ædificium à Cypselo tyranno consecratum fuerat) inter templi anathemata existisse Palmam æneam, cuius ad radices insculptæ visebantur ranæ & natrices, hydros vocant. Emblemate isto, tametsi ad diuersum sensum tibi torqueatur à Diogeniano, innui existimo, à vitiligatoribus (libenter enim Catoniana voce cum Plinio vtor) obstreperis ac maledicis inuidorum linguis, exitiali veneno armatis, impeti illorum vitas, qui non obliqua, sed recta ratione ad dignitates rerumque fastigia emergunt, dissimiles Rufini, Eutropij, eiusque farinae aliorum, prauis artibus diuitias & honores aucupantium: quorū conatus omnes eò tendunt, vt uersos fortunis omnibus exuant probos & innocentes homines, cum isti innocentia sua freti, calumniatorum latratus & inuidorum molimina sublimes facile despuant. Palma ardua, primæque nobilitatis arbor est, onerumque grauium victrix, frondibus nunquam vidua; quæ opibus honoribusque pollentes aptissime exprimit: cuius ad radices positæ visuntur ranæ (quarum rauca illa & odiosa coaxatio nulli ignota, calumniatorum significationem haud dubiam habet) & hydri, nullis serpentium veneno inferiores, si Plinio credimus: per quos virulentus inuidorum alienam famam incessantium sibilus denotatur.

Emblema x.

*Logædicum Archilochium, Ithyphallicum Marini
Plotini nominat, cuiusmodi est illud Flacci:*

Soluitur acris hyems grata vice veris & Fauoni,
Trahuntque siccas machinæ carinas.

PINGATVR Leo otiosè recubans in gramine non procul ab armento pascente, raptæ prædæ mordicus inhærens: ita enim solet ex omni numero, quantumuis ingenti fame stimuletur, vnum pecus diripere comedendum: adstet illi Canis limis feram suspectans, & prædam ingratæ (quod dicitur) oculis frustra deuorans. Symbolum optimè quadrat in hereditetas, qui alienis funeribus inhiant, & per mortes incerta spe bona aliena captant, sæpius delusi, vt iuuenis ille apud Lucianum in dialogis, quem mors inopina ante senem, cuius funeri propter summas opes imminabat, rapuerat. Competit & in quosuis, qui ambitu tenentur, & sacerdotia aut honores ab aliis possessos venantur.

Emblema xi.

MEMORIAE proditum est à Diodoro Siculo Bibliothecæ decimosextimo, & à Q. Curtio, Tyrios eximia religione coluisse Apollinem: cuius numen sibi tutelare vt propitiarent, sibi que modis omnibus conciliarent, tempore obsidionis, quam grauem & funestam ab Alexandro Magno experti sunt, simulachrum eius Dei aurea catena basi columnæ, cui insistebat, alligasse, vt ille scribit;

bit; aut ut alter, aræ Herculis vinculum illud inseruisse, velut illo Deo Apollinem retenturos. Similiter Pausanias in Laconicis refert, peruetustū Spartæ exstare simulachrum Martis compedibus irretiti; quo vinculo proprium sibi ac Reipublicæ perpetuum bellatorem illum Deum, nec vnquam suæ vrbs desertorem futurum, velut in peculio obligatum, voluerunt. Neque aliorum Victoriæ deam, cui pennas dedit, volucremque finxit antiquitas, ἄπτερον inuolucrum, alisque orbam & fano & statua decorarunt Athenienses, augurantes perennem ipsis fore Deæ præsentiam; negatis illi alis quibus auolaret. Gentilitatis deliræ somnium istud fuit; nimis quàm superstitiosum, existimantis quali lq̄uali honoris obsequiique lenocinio, Deum in vota nostra, eaque perfunctoria & inutilia pellici; ad modum pueritiæ, quæ crepundiis deliniri capi q̄. solet; atque ita in ordinem cogi posse. Quare stultum est, ne dicam impium ac profanum, putare diuinum numen toti mortalitati iuandæ comparatum, tam pusillum esse & otiosum, vt palpationibus tantum non nostris ac veluti poppysmis titillationibusque cedat & expugnetur. Pingantur tres isti dij seorsum in templis concameratis. Apollo catena aуреa columnæ alligatus: cætera peculiaria indicia Fulgentius & Cornutus ista tradunt; nempe vt pingatur iuuenis, imberbis, capillo promisso aureoque, laureo sero redimitus, cum arcu &

sagittis in dextra, citharam tenens læua, cum Cor-
 uo aue illi sacra adstante. Mars sit compedibus
 vinctus, alioqui loricatedus, galeatus, pugione ac-
 cinctus, flagellum manu tenens, vt Albericus
 philosophus scribit; altera clypeum, nudo pecto-
 re, vt Isidoro placet, cum lupo animali ipsi sacro,
 aut gallo, secundum alios. Victoria, quam apte-
 ron, id est inuolucrum dixerunt Athenienses, pin-
 gatur sine alis, virago, vt solet, dextra manu pu-
 nicum malum tenens, læua cassidem: nam hac
 specie colebatur Athenis, vt Heliodoro testimo-
 nio confirmat Harpocratio: posteri deinde scul-
 ptores alas illi iunxerunt, nimirum Buzali pater
 Anthermus; aut, vt Aristophanis scholiastes vult,
 Aglaophon Thasius pictor; quam alis aureis or-
 nat Comicus Aristophanes illo versiculo:

Αυτίνα πένα ὅτι νίκη κλερούνη χρυσάϊα,
 Mox aureis pennis volat Victoria. Exstitit & Ro-
 mæ simulachrum Victoriæ alis viduum, quæ cæ-
 litustaetæ defluerant; in quod Pompeij titulo
 epigramma legitur, in hanc sententiam:

Roma caput rerum, nunquam tua gloria obibit;
 Nam victrix Dea te haud deseret inuolucris.

Emblemata XII.

Carmen est hexametrum, cui associatur Alemanium,
constans trimetro brachycatalectico, vt est illud:
 Spernis decoræ virginis toros.

SPARTAE in templo Veneris armatae con-
 tignationem fuisse extractam, quæ Veneris co-
 gnomen-

gnomento Morphûs, à forma (vt apparet) dicta, numini fuerat sacrata; memorat in Laconicis Pausanias: simulachrum erat ex cedro factum, sedentis habitus, compedibus vincitæ, caput obnubente flammeo, siue calyptra; addit Tyndareum Dioscurorum patrem pedicas illas adiungi curauisse, fidei symbolo, quam maritis deberent vxores arctissimam: tamen si illius infelicitas in filiabus prostitutæ pudicitie macula famosis, à Stesichoro Lyrico prodita, satisque decantata est. Porro compedes indissolubilis vinculi coniugalis & arctissimi amoris significatione habent. Flammeum verò (quod luteum est capitis velamentum) & pudoris argumento capiti imponitur, & fausti ominis ergo, ceu connubij indissolubilis. Illud de pudore declarat Claudianus in raptu Proserpinæ, ibi:

Flammea sollicitum prauelatura pudorem.

& Lucanus Pharsalidos lib. 2.

Non timidum nupta leuiter testura pudorem

Lutea demissos velarunt flammea vultus.

Postremum confirmat flammei vsus assiduus flaminis vxori, cui diuortium facere nulla ratione leges permittebant. Sedens autem merito pingitur, vagæ Veneris odium insinuans. Pingatur Venus subsellio infidens, pedicis constricta, vultu flammeo obrecto, nuda, dextra Cupidinem videntem complexa, sinistra tria mala aurea ferens: adstent illi geminæ columbæ, aues illi sacre,

Cornuto teste, cum propter puritatem, tum propter illices blanditias, quarum indicium facit frequens harum auium suauitatio: nihil autem magis decere honestam matronam, quam velatam conspici, vult D. Clemens Alexandrinus, exemplo Creusæ vxoris Aeneæ, quæ ardente iam patria nondum abiecerat curam velaminis.

Emblema XIII.

Carmen est Sapphicum præpositum Glyconio, quale illud Boëtij:

Cum polo Phœbus roseis quadrigis

Lucem spargere cœperit.

SYNE SIVS libro de Regno administrando ad Arcadium, vel, uti Nicephorus vult, ad Theodosium iuniorem scripto, negans in viribus solis positam esse felicitatem principis: eam prædicat esse absolutam omnibus numeris vitam, quæ potentiam prudentiæ consociat; quæ res coniunctæ robur inexpugnabile conciliant; disiunctæ verò inualidum & inutile: quando videlicet aut robur prudentia sit destitutum, aut prudentia viribus defecta. Quapropter, inquit, sapientes Ægyptios in hoc sum admiratus frequenter, qui geminum Mercurij simulachrum simul constituunt: alterum iuuenta florentis, alterum maturo senio venerandi: volentes innuere, eum qui rectè Rempublicam aut regnum sit administraturus, coniunctam cum prudentia fortitudinem habere debere, quasi alterutrum inutile sit absque alterius

ope. Neq. alia de caussa Sphinx a pud illos pro tē-
plorum foribus posita visitur, & quæ sequuntur
infrà XLII. emblemate recitata. Huc spectat
Hor. illud lib. 3. Ode 4.

*Vis consilii expers mole ruit sua.
Vim temperatam Dū quoque pronehunt
In maius; iidem odere vires
Omne nefas animo mouentes.*

Eandem sententiam comprobat Isocrates ad De-
monicum scribens: Robur cum prudentia con-
iunctum prodest, qua sine plus habenti incom-
modat. Quod ipsum & Milonis Crotoniatæ ex-
itus abundè docuit. *Idem. ad. p. 1228. manu
ignava etc.* Emblemata XIV.

Hexametrum versum sequitur Aristophanium me-
trum tetrametro brachycatalectico absolutum
seu Tetrametrum Colurum: ita namque à
Mario Plotio, cuius libellum de metris ali-
quando inuulgabimus, nominatur, quale est
illud:

Marcet lucernæ, sol propinquat, non tamē vocas.

PYRAMIDES, quas otiosam ac stultam re-
gum Ægyptiorum pecuniæ ostentationem no-
minat Plinius, vastæ fuerunt & insanæ substru-
ctionum moles, aliquot soli iugera complexæ,
partibus fermè quatuor angulorum lateribus ab
imo in acumen desinentes, sic dictæ, quòd in ignis
speciem, in conum extenuentur; quarum fasti-
giata excelsitas paullatim gracilescens, umbras

quoque consumit, vt præter Solinum Ammianus scribit libro 22. Fuisse eas regum Ægypti monumenta, & inter septem orbis miracula habitas tradit Gæographus Strabo. Quia verò inconcussa vel maximè; stabilissimâque inter omnes figuras figura quadrangula; Galeno teste, habetur, hinc est quòd monarcharum aut regum fortunas huic comparari appositè credam: aut etiam constantis animi virum; qualem describit Q. Catulum Cicero, quem neque periculi tempestas, neque honoris aura potuit vnquam de suo cursu, aut spe, aut metu dimouere. Priori rationi hederæ aptè conuenit, vtpote sese ipsa sustinere prorsumque serpere impotens, ni pedamenti adminiculo vtatur, ac flagellis suam muniat imbecillitatem. talis est plebis ac minoris conditionis hominum status, quibus principum opes fulcramento sunt & ornamento. Neque posteriori rationi absonus est viuax & perennis huius plantæ virox: quippe cum magnanimi & fortis viri, qui humana omnia premit, & ad omnes casus infra. Cum gerit animum, laus cum æternitate certet, perpetuò victura. Diuersa planè hinc ratio est hederæ arborem scandentis, vt quæ solet succum virésque illius omnes in se rapere ac demum enecare: quod in eos quadrat qui alienas opes sub titulo & prætextu patrocini in se corriuant, atque emungunt. Aliter etiam Marcellinus lib. 15. hederæ comparisonem ad opulētos transtulit, apud

Imperatorem delatos, qui præsidia potiorum pul-
 sabant, iisdemque tanquam hederæ excelsis ar-
 boribus adhærentes, absolutionem precibus mer-
 cabantur. Sunt qui emblematis huius significa-
 tionem calumniati, ad creandam principi cuidam
 viro, qui hoc symbolo utitur, inuidiam, eius sen-
 sum aliò detorserunt; velut qui circumfessum te-
 nuerit Galliarum Regem & hederæ instar cir-
 cumplicatum, ne quis ad eum pateret aditus sine
 ipsius assensu. Sed istud quid aliud est, quàm ge-
 nuinum Emblematis sensum corrumpere atque
 pervertere, & animam illi adimere?

Emblema xv.

Heroicum cum Iambico trimetro.

V P V P A. avis est cristata, plumis in capite
 instar cristæ plicatilis subrectis, quam Galli, *vine*
kupe appellant; Hanc scribit Orus, ubi senserit ex
 vuarum, quas appetit summopere, esu nimio no-
 xam se incurrisse, decerpta adianto herba, quam
 officinæ capillum Veneris nuncupant, mederi si-
 bi, ramulúmque eius herbæ ore circumferentem,
 obambulare. Quibus temulentia valetudinem
 concussit atque labefactavit, ij abstinentiæ ramu-
 lo se lustrent. Qui affectibus violentis tyrannis
 aut (vt voluit Plato) loris restibusve nos ultro ci-
 troque in diuersos motus trahentibus, obnoxij
 sunt; ij à diuinis placitis & verbo diuino reme-
 dium petant, & mentem, quæ passionibus illis
 animi turbidis, tanquam regina quæpiam impe-
 rare

rare debet, obmuniant: quæ victoria primaria est & potissima, seipsum vincere.

Qui peccata sua ritè expiari cupiunt, lustrant se lachrymarum adspergine & immerfabili poenitudinis ramulo.

Emblema XVI.

Metrum hexametrum, cui subiungitur dactylicum Stesichorium, à Stesichoro, cui familiare fuit, nomen sortitum, constans pentametro acatalecticis; quale est illud à Seruio Honorato recensitū:

Marfya cede Deo, tua carmina flebis.

P I N G A T V R puerorū grex geminus, quorum altera pars bullas siue pompholygas è conchylio (in quo smegma, quem saponem dicimus, cum momento aquæ commistum sit) in aëra diffleret: altera eisdem iridis in modum discoloris & purpurascens sectetur atque comprehendere studeat; sub quorum pedibus non malè subscribi possit diuerbium illud Italis in ore frequens, **ET TUTTO ABBRACCIO ET NULLA STRINGO**. Nemo nescit, bulla nihil esse vanius, aut inanium, comparata illi iam olim caducæ mortalitatis vmbra. Itaque quadrabit aptissimè in eos qui diuersis artibus scientiisve animum adiciunt simul, varia in studia distracti; aut qui pluribus niuniis honoribusque simul inhiant; aut quacumq. tandem in re insatiabili animo nusquā satisfacientes huc illuc nutant: hi namq. parum proficiunt, suaq. spe clusi sæpenumerò discedunt.

Emble-

Emblema XVII.

HIPPOTAMI impietatem immanem esse, monumentis litterarum proditum est à veteribus; ad eò ut ne patri quidem, per quem vitæ usuram accepit, parcat; qua de re etiam alibi scripti. At ciconiam serpentium certissimum esse exitium nemo infitias iuerit, qui eam longis colubris inuisam dici Virgilio didicerit: qua de causa necesse ciconiam capitalis noxia fuit, apud Thesalos, quòd eorum regio proventu serpentium abundaret, si Plinio credimus. Sceptum verò gestamen Regum, qui priscis sæculis iudices erant causarum; ac proinde etiam iustitiæ dicatum fuit. Quo symbolo indicatur impietatem (quæ vitiorum omnium fundamentum est, & qua flagitia ac scelera omnia continentur) coercendam esse & vindice gladio castigandam, atque è medio tollendam, non secus quam à ciconiis solet serpentium genus. Res per se clara est.

Equo fluuiatili in dorso erigatur sceptrum, cui ciconia insistat.

Emblema XVIII.

Metrum est Archilochium acatalecticum, comitatum iambico Hipponactio; cuiusmodi est illud Flacci:

Non ebur, neque aureum
Mea renidet in domo lacunar.

MUSTELAM (inquit Plutarchus libro de Iside & Osiri) plerique arbitrantur & affirmant per aurem initum pati atque concipere,

sed,

sed ore partum edere, natalium sermonis quaedam similitudine. Anaxagoras, aliique nonnulli physici prodiderunt Mustelam pariter & Ibiu ore parere; teste Aristotele libro De generatione animalium tertio, cap. 6. quorum sententiam illic conuellit. Aristeeas ut istud ipsum confirmat; ita paululum detorquet symboli explicationem; sic enim sonant eius verba: Mustela auribus concipit, quod ore parturit: itaque eius esu interdictum est Leuit. II. Iudæis; ut hoc symbolo insinuaretur, perniciosissimum esse homini morem, quod, quæ auribus acceperit, eadem verbis exaggerans maioribus malis inuoluat.

Hugo Card. in superiorem Leuitici locum euariat non nihil à prædicta opinione; siquidem mustelam matrem ore generare; feminam aure concipere annotat. quam fideliter, ipse viderit. Orus etiam mustelum piscem huic cognominem ore parere scribit: similiter & Zezes.

Huc allusum videtur à Lycophrone in Alexandra tenebrosissimo poemate, cum Medusam Gorgonem appellat *Ἰχθυοειδὴς γαλῆς*, id est, Mustelam iuguliparam, velut collo puerperam, propter fabulam, quæ fingit Grysaorem & Pegasus à ceruice eius exstitisse, truncato illius capite. Ad symbolum faciunt Epicteti verba admonentis à natura mortalibus vnicam datam esse linguam, aures geminas; ut loquendis audita duplo sint plura. Demonactis apud Lucianum documentum est,

est, auribus sæpius quàm lingua vtendum. Epaminondas à Pindaro laudatur hoc nomine, quòd haut facilè alter inueniretur, qui plura sciret ac pauciora loqueretur. Picturæ ratio per se euidentis est.

Emblema XIX.

Alcmanium est dactylicum tetrametrum hypercatalecticum, simile secundo Bœtj carmini,

cuius initium:

Heu quàm præcipiti mersa profundo.

CROCODYLVS, cui à croci metu nomen est, exitiale malum, quadrupes, utroque elemento infestum & terra & flumine, linguæ expertus, dentibus ferratis, eorumque ordine peccinatim se slipantè, maxilla inferiore immobili, ynguibus immanibus, cute ad cò inuicta, ut ietus tormento quouis adactos eludat atque repercutiat; terrore metatur locum uido prædiuinatione quadam & naturali prouidentia eum deligens, ad quem summus Nili auctus eo anno sit accessurus: neque alibi incubat oua, quæ candida sunt anserinis similia. hæc de Crocodilo ex Plinio lib. 8. cap. 25. Solino cap. 45. Marcellino lib. 22. & Herodoti Euterpe. Addit Plutarchus libro de Iside, Ægyptios certum conicere Nili incrementi terminum ibi fore, ubi oua excluserit femina: nam cum in humido fouere nequeant Crocodili, & procul à fluminis alueo parere metuant, ita exactè præsentiant naturæ tacito instinctu quod futurum

ruram est, vt accessu fluuij in pariendo, incubandoque (quod alternis obseruant mas & femina) vtantur, atque ita oua arida & inhumecta conseruent. Monemur prudenter rerum satagere, longéque antè consultare atque videre, quàm quid statuamus aut agamus.

Emblema xx.

Carmen est Phalacium à Phalaco inuentore sic nuncupatum, quod est hendecasyllabum à syllabarum numero: quale illud Martialis.

Vitam quæ faciunt beatiorem.

CICADA insectum est, quod rorem lambendo vivit, nec alterius alimoniam indigum, cantu se oblectat. Pingi possunt plures cicadæ, quæ flosculos (qui ad ornatum varij pingantur) dehiscetes, & explicitos, rore madidos, aduolitent ac depascant, à ceteris, qui etiamnum intra calyces suos siue alabastris abditi latent, abstineant. Qui sua sorte, licet exigua, contenti sunt, bonis presentibus fruuntur: liberali interim spe ducti, fore, vt aut industria aliquid adiiciat, aut principum liberalitate accedat, aut hereditas portum ostendat; quod omne lucro deputant, & veluti probè sibi feneratum prætereunt. Non dissonum hinc est Italicum hendecasyllabum:

Di questo mi contento & meglio spero.

Emblema XXI.

INSIGNIVM vsus peruetustus est, quando Anubin & Macedona, Osiridis filios, armorum insignibus

insignibus vsos fuisse iam tum memoriæ prodi-
 dit Diodorus, canis exuuiò alterum, lupi rostro
 alterum tanquam animalibus ab ipsorum natura
 non alienis. sic Tydeus apud Æschylum in clypeo
 depictum præfert cælum stellatum cum luna
 medium umbonem occupante: Hippomedon
 Typhonem fumos ore efflantem: Parthenopæus
 Sphingem: Perseus Gorgonis colubri ferū caput;
 Veneris genitricis Iulius; alij Pegasos, Minotau-
 ros, Harpyias, Leones, Vrsos, Aquilas, Angues,
 Fuscinas: alius aliud. At gentis tuæ istud insigne
 aut symbolum, Sambuce doctissime, non otiosum
 ac iners aut inglorium existimo, in quo visuntur
 binæ grues (non sine caussa Palamedis, vnus in-
 ter omnes Græcos solertissimi) artium insignium
 inuentoris, aues nuncupatæ) hinc pedibus laxum,
 firmitatis argumento; illinc cor, frontem & re-
 tinaculum omnium honestarum actionum, con-
 corditer complexæ, rostrisque annulum aureum,
 ceu debitam sibi mercedem appetentes. Multi-
 plex hîc cognitio animum simul præstringit: nam
 vtî Grues altiuolæ sunt, nubila volatu tranantes;
 ita doctissimus quisque non humo assidet, sed
 mente cælestes etiam sedes adit, imò penetrat;
 neque id solum, verum etiam gloria æternitatis
 affectatrice sidera pulsat, & nubibus caput inserit.
 Eadem etiam vigilēs, quòd noctu lapidem pede
 sustinent, vt oppressas somno, laxatis nervis, si re-
 pitus cadentis lapidis expergefaciatur, diligentiæ

summæ iudicium faciunt. Quam istarum auium
 sollertiam in exemplum rapuisse mihi videtur A-
 lexander Macedo, non abs re Magni nomen ade-
 ptus, qui globum argenteum brachio capiti sub-
 dito tantisper continebat (quoties lucubrandum
 illi erat) dum remisso neruorum tenore delap-
 sus, rinnitu peluis subiectæ, somnum illi abru-
 pisset. Annulus verò (quem Promethei inuen-
 tum perperam, vt quo ipse Caucaſo alligatus fue-
 rit, alij Lacedæmoniis falso attribuunt, quòd fer-
 reus illis in vſu fuiſſe legatur) in ſe recurrens &
 ἀπείραυ immortalitatis nunquam vſo ſæculorum
 ſpatio finiendæ index eſſe meo quidem iudicio
 videtur. Quòd ſi hariolari in re mihi obſcura li-
 cebit, crediderim duorum coniuñctiſſimorum
 ſcitarum operam præclaram Principi aliquando
 ſuo nauatam, maxima conſtantia pariſque concor-
 dia, iſta genti tuæ peperiffe inſignia, laudabiliore
 ratione, quàm cicatricum inſignia Salluſtianus
 ille commendarit; vt, quibus gloriæ infinitas, an-
 nuli opes, adamantis argumento à Principis libe-
 ralitate honeſtamentum ac decus acceſſerint. Effi-
 giationem quid attineat præſcribere, cum per ſe
 ipſa è ſuperioribus abundè eluceſcat.

Emblema XXI.

*Carmen eſt Heroicum cū dactylico Alcmanio tetra-
 metro acatalectico; cuiusmodi eſt illud Boëtij:*

*Tunc me diſcuſſa liquerunt nocte tenebræ,
 Luminibusque prior rediit vigor.*

ORVS Apollo qui Hieroglyphica scripsit, refert Leonem, vbi febricitarit (familiaris autem huic feræ morbus febris est, præsertim quartana, si Phileti, qui De animantibus Græcè scripsit carmine, credendum est) simia solere vesci, saluberrimæ escæ loco. Non repugnat Plinius, nisi quòd morbi vim elevans, ægritudinem, fastidij tantùm sentire dicit, in qua medetur sibi, gustato simiarum sanguine, quæ lascivia immodica in rabiem eum agunt. Confirmat idem & Philostratus lib. De vita Apollonij tertio: Leones medicinæ gratia simiis insidiari scribens. Quin & Ælianus omnigenæ historiæ lib. 1. cap. 9. ægrotanti leoni cetera remedia inutilia scribit, præter simiã, cuius esu pristinam valetudinem recuperet. Idem in libris De animalibus lib. 5. cap. 39. medela rationem & morbi discrimen distinctius his ferè verbis aperit: Leo, inquit, supra modum ingurgitato cibo, remedium quærit, aut à quiete abstinentiaque, aut simiam nactus deuorat; quo cibo alui proluuium excitatur, molestaq; saburra exoneratur. Simiis aptissimè comparari possunt impostores, assentatores, & parasiti, qui ad gratiam loquuntur, & principum auribus insidias faciunt: siquidem *ἰμῖμοι* velut populares Simias vocat Aristophanes eos, qui plebi assentantur & obsecundant; quando & *μιμνήσκω*, quod Simiari notat, pro fallere Græca lingua vsurpat. est enim animal istud ad imitandum omnia dextrum &

habile. Tales autem pestes si quis aula exturbaret princeps, nã ille verè Augiæ stabulum repurgaret, & cum Hercule ac Constantino monstrorum domitor dici posset: hoc enim Aurelius Victor Constantino tribuit, qui aulicas illas perniciosas, tineas soricesq; palatij appellare solebat, vt Anaxilaus opum vermes, quibus confectis & expulsi, ad incolumitatem rerum & sanitatem cuncta redire posse, non iniqua spes est.

Emblema XXIII.

Cyrillium metrum est, constans pentametro hypercatalectico, quale hoc:

Pulchra puella comas ambit sibi palmitibus.

PALMA. Ægyptia Theophrasto à fructu Balanus dicta, arbor est magna, non recta, sed contorta, folio myrto simili: Dioscoridi (à quo pictura peti potest, expresso eius vno ramo) *πῶμα*, à succi copia cui in poculi vicem conuertitur, & ab arcenda siti Adippos quoq; vocata. Hæc priusquam maturuerit decerpta, sitim sedat: siu maturata sumatur, sensum intercipit, gressum præpedit, linguam retardat, & obsessis mentis ac corporis officiis, ebrietatis vitium imitatur; vt Solinus memorat cap. 45. Memorabilem. Admonet hoc symbolum curiosam & profundam diuinarum rerum investigationem, eamque maturis iam fructibus factam, hoc est, ab iis qui mysteriorum omnium cognitionem absolutam se adeptos putant, periculosam esse: nam quò altius isti labo-

rant arcana de Deo eiusque vniformi Trinitate perferuari, hoc maioribus altioribusque tenebris inuoluuntur, & in diuinitatis abyffum ineluctabilem corruunt. Simonides sapientiae nomine percelebris olim rogatus ab Hierone Syracusarum rege, Deum vt sibi definiret, poposcit sibi diem vnum: postridie rogatus vt fidem exsolueret, bidui spatium petiit: cumque saepius dierum numerum ingeminaret, atque Hieron admirabunduseius facti rationem requireret, respondit sibi tanto intricatiorem obscurioremque videri rem, quanto diutius consideraret. Quo spectasse Aegyptios sacerdotes puto, qui sonum tantum vocalium litterarum inconditum accinebant, indicantes se nulla ratione de Deo certi quid & explorati posse expromere. In hanc sententiam detorsit istud symbolum Hugo Eterianus, non postremae eruditionis Theologus, cum de Spiritu sancto aduersus Graecos disserturus, sic initio operis loquitur: Dum supremæ philosophiæ principium delibare aggredior, aquaticæ mihi videor testudini esse similis, quæ fretum tranare cupiat, stupore cogitatus obsidetur; mens tabescit; lingua tanquam Aegyptiam palmam, quæ apud Graecos Adipfos (malè enim adiperos ibi legitur) vocatur, gustauerit, retardatur. Appositè me hercule symbolo vsum vidès, in explicanda proninciæ, quam arduam aggrediebatur, difficultate: nam diuina natura ne angelicis quidem, nedum hu-

manis linguis enarrabilis est, aut comprehensibilis, vt D. Martialis Lemonicensis Episc. scribit in epist. ad Burdeg. quod ipsam & Plato non tacuit, Deum indictum & innominatum vocans, quem inuenisse haud sit facile; intellectu comprehendere, impossibile: aut, vt Hermes Trismegistus inquit, Deum mente complecti res est ardua; sed sermone enuntiare, impossibile. Huc spectat Iambus antiquissimus, quem ex ore Socratis fluxisse, lib. De recta Confess. memorat Iustinus martyr:

Οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποις τῶν θεῶν σαφές. id est,

Rerum diuinarum nihil mortalibus exploratum est: quo innuitur qualia sint diuina, non esse inquirendum scrupulosius. Præstat itaque immaturas palmulas decerpere in sacra philosophia, quæ siti marcescent: quippe cum videamus sophos istos qui maturis frui se solos arbitrantur, audentibus faucibus, lingua impedita, ingenio hebescente ac caliginoso, gressuque malè nutabundo, in ea sursum ac deorsum iactari volutariq; & sapientem Athanasij admonitionem sequamur, docentis lib. 3. aduers. Arrianos, curiosa & accurata persuasione potiolem esse fidem simplicem. Potest symbolum referri & ad captiosas spinosaque disciplinas, quæ cum fructu delibari possunt primoribus (quod dicitur) labiis; ita namque siti restringere valent: in quibus tanquam ad Sirenaeos scopulos desiderere atque consenescere, id demum insanum est studium: nam vbi eò res venerit,

rit, stupidi, cæci, dulciq̄ue veneno ebrij, argutiarum fuligine audiētium oculos præstinguere gaudent, sed euanida; sanctissimæq̄ue disciplinæ nomen ementiuntur interim, vt luculentè disseuit Herodes Atticus apud Gellium, libr. 1. Neque malè vita aulica huic Adipso arbori comparari possit, quam aliquantisper sequi & degustasse ante maturitatem fuerit non inutile, sed cuius illice succo, vbi maturuerit, plenis faucibus imbui, in eaq̄ue non immorari tantum, sed & immori, omnem nostri agnitionem oblitterat, mētem sanam exulcerat, fastu inflat, & Pallante (quem libertos suos nunquam alloquio dignatum scribit Tacitus libr. 13.) insolentiores reddit: nam ex infinitis vix vnum illic Eutherium inuenias, quem in Constantij Imperatoris comitatu solum integrum fidei continentiaq̄ue cultorem existisse, Marcellinus commemorat libr. 16. A superiore, quam primo loco dixi, ratione non abludit fortasse quod refert Clemens Alexandrinus in Ægyptiorum sacrorum cærimoniis, post cantorem, qui principem locum obtinet, sequi Horoscopum flaminem, qui altera manu Horologium, altera Palmam symbola gerebat.

Emblema XXIII.

Carmen est hexametrum cuius trimetro seuariōve Iambico.

PROBITVM est à Plutarcho libro De Iside, Phidiam, clarissimi nominis statuarium, finxisse

Palladis simulachrum, pedibus prementis Draconem; & alterum Veneris apud Elæos, pede calcantis testudinem: argumento in illa custodiæ sui, quæ virginem deceat; in hac silentij curæque rei domesticæ, quæ matronam deceant. Draco autem appositæ Palladis (quam perpetuæ virginitatis honore insigniuerunt poëta) pedibus substernitur, vt sedulam pudicitia, cui mille tenduntur insidiæ, curam virgini incumbere significetur; siquidem acerrima oculorum acie præstare Draco perhibetur: quo nomine thesauris omnibus custodiendis (inter quos aureo velleri, hortisque Hesperidum) eius operam assignauit antiquitas. Pingitur autem Minerua virginis specie, oculis acris & glaucis, hastam dextra, clypeum læua tenens: cuius umbo Gorgonis anguicomæ caput præfert, veste ad talos vsque demissa, galea caput muniente, subiecto pedibus Dracone, cuius caput hastam attingat. ita enim ferè à Pausania in Atticis, & à Cornuto depingitur. Venus nuda pingatur, ferto myrteo redimita, intercurrentibus rosis, cæsto, hoc est, baltheo vario & pulcherrimo infra pectus ambiente, dextra tenens tria mala aurea, læua columbam, pedibus testudinem calcans. Symbolicè nuditate simplicitatem & aperitum pectus vxoris demonstrari existimo: per columbam puritatem & blanditias: per aurea mala, casti amoris illicitum: per cæstum, coniunctionem deuinctionemque animorum: per testudinem, &

silen-

silentium & anxiam rei familiaris curam; quippe cum summo silentio ingrediatur testudo, domumque suam semper secum circumferat, unde domiportam dixi, ex Ciceronis libro de Diuinatione secundo, ubi veteris poetæ versum commemorat, ænigmaticè testudinem circumscribentis, Terrigenam, herbigradam, domiportam, sanguine cassam.

Emblema xxv.

HÆC germana est & viua medici Icon, quæ quia propter concisam breuitatem obscurior est & intricatior, libuit eam per dialogismum reddere prolixius pluribus versibus, vt explicatiùs singula paterent.

*Qui Deus es? Phœbo satus atq. Coronide. habes cur
Sceptrum? agris vt rex impero. quid resides?*

*Sit sedato animo medicus. quid verticem inumbrat
Laurea? perpes enim viuit ab arte decus.*

Nodoso baculo quid nitere? difficilem artem

Id notat. hinc cur stat Gallus, & inde Draco?

Cura vigil medicum decet ac custodia. quid vult

Sub pedibus Canis? hoc symbolon est fidei.

Quidve tegit mentum propexa incanâque barba?

Longa atas firmat iudicium atque fidem.

Aesculapius Apollinis ex nympha Coronide filius, in deorum numerum olim receptus fuit, quoniam rudem adhuc & vulgarem medicinæ scientiam paulò subtiliùs excoluisset, vt Cornelius Cels. ait; quanquam Trismegistus, interprete

Appuleio, medicinæ repertorem falsò nominat. Huius simulachrum variis modis effigiauit antiquitas: nam apud Sicyonios imberbem stetit, altera manu sceptrum; altera pineam nucem obtinentem, memorat in Corinthiacis Pausanias. in eadem historia refert à Thrasymede Pario exculptum fuisse Aesculapium in folio sedentem, baculum tenentem manu, altera caput draconis mulcentem, cum accubante cane. Consentit in multis & Festus Pompeius, lauream insuper illi attribuens. Ego collectis symbolis omnibus, & quasi in vnam (quod dicitur) Myconum coniectis, talem fermè medici siue Aesculapij iconem confluui. Virum grauem pinxero, barbatum, throno insidentem, laureatum, sceptrum gerentem altera manu, nodosum baculum altera; adstantes illi hinc Draconem, hinc gallum, stratumque ad pedes canem. Nunc commentis, symbolive rationes subiiciam. Aesculapij nomen haud temerè in medicum competit, quippe cuius sit placidè curare ægrotos. id quod Græcis sonat vocis etymon ἀρχὴν ἰπίας. Barba illi datur velut adultæ & longæ multarum rerum experientiæ argumentum. Sedentis imago denotat, sedato animo, neque vagum esse debere: Laurea coronatum existimo, ob eximium & immortale ex arte salutari decus. quanquam Festus eò referat, quòd laurus arbor sit plurimorum remediorum. Sceptrum illicum Pausania tribuo, vt dignitas
 medici

Medici eo representetur, qui regis in morem
 ægris imperare debet. quò spectat Invectiva Ga-
 leni, libro primo Therapeutices, medicos sui tem-
 poris incusantis, quòd mancipiorum ritu ægris
 subseruirent ac obsecundarent, contra maiorum
 ab Aesculapio oriundorum morem, qui velut re-
 ges subditis, & veluti duces militibus, præscribe-
 bant ægrotis quæ fieri vellent. Bacillum nodosum
 tribuit illi antiquitas, vt difficultatem significa-
 rent artis plurimis rerum discendarum anfracti-
 bus nodisque difficilibus inuolutæ: tametsi Euse-
 bius hoc interpretetur ægrotorum sustentaculum:
 & Cornutus libro De natura Deorum, quòd me-
 dici opera confirmemur, ne tam properè in mor-
 bos incidamus: Draconem assistentem dant om-
 nes. Cornutus tum propter diligentiam in curan-
 dis ægris insomnem, tum quòd medici industria
 ægri à morbis veluti reiuuenescant, seniumque
 deponant, serpentium more. vnde Macrobius
 lib. 1. Saturnal. Aesculapij & Salutis simulachris
 Draco, inquit, subiungitur, quia præstant vt hu-
 mana corpora velut infirmitatis pelle deposita, in
 pristinum reuiescant vigorem. Præterea constat
 ædium sacrarum, adytorum, oraculorum, & the-
 saurorum custodiam olim Draconibus assigna-
 tam fuisse, cum quia acutissime cernant, tum pro-
 pter inuictas vigilias. quod sensit & Fest. at Plin.
 lib. 29. cap. 4. Draconem Aesculapio sacrum vo-
 luit, propter remediorum, quæ illi iasunt, mul-
 titudi-

titudi-

titudinem. Gallus eidem adiungitur, quòd vigilantissimum sit animal: nam sollicitum & vigilantem medicum requirunt res ægroti. Canem illi subiicio, vt animal fidissimum. quid autem medicum magis deceat, quàm indubitata fidem integritatemque ægrotis seruare? quæ res Philippum Acarnanem Alexandro commendatum habuit, licet patricidij crimine, sed immeritò perstrictum. neque enim placet quod Festus ait, ideo adhiberi canem, quòd canino lacte sit enutritus, quod tamen apud Lactantium etiam legitur.

Emblema xxvi.

Heroicum præcedit Archilochium dactylicum dimetrum hypercatalecticum, cuius generis est illa Horatij oda:

Diffugere niues, redeunt iam gramina campis,
Arboribusque comæ.

IN nemine Deorum tam prodiga ingeniorum fuit antiquitas, quàm in Fortuna, vt quæ sola vtramque paginam facere in ratione mortalium fuerit credita. Hinc tot eius cognomina, de quibus alij dixerunt, tot picturæ, tot diuersa simulachra; apud Artemidorū libro De insomniis secundo, Cylindro tereti insistentis: apud Pausaniam in Messeniis, polum vertice sustinentis: apud eundem Cornu Amaltheæ gestantis, præsentem alato Cupidine: apud Cebetem & Eusebium in pila sedentis & alatæ: apud Lactantium, libro 3. Copiæ cornu præferentis cum gubernaculo: apud

Plutar-

Plutarchum viscatae: ita fortuna varietatis amica, etiam variè expressa est. Hanc Smyrna clarissima Asiae ciuitas pedibus carentem exsculpsit, instabilitatis argumento; vnde iocus Apellis in Fortunam diuersa ratione sedentem, à se effictam, dicentis eam nunquam stetit: Alatam verò eadem Smyrna sculpsit, vt vagam nullique perpetuo addictam. Pingatur itaque sine pedibus, manum extensam ita porrigens, vt pennas suas comprehendere non sinat.

Emblema xxvii.

Heroicum est carmè cum trimetro Iambico affecta.

PERSEAM arborem esse Ægypti peculiarem scribit Theophrastus lib. 4. De plantis, aspectu venustam, ingentem, pyro assimilem cum foliis, tum floribus, ramisque: cuius etiam poma, quæ copiosè fundit, magnitudine pyrum repræsentant, specie oblonga, amygdalacea, colore herbido, nuce intus pruno non dissimili, sed minore multo ac molliore, carne dulci admodum ac suauis. Qua ex descriptione deprehendere licet Perseam nostræ Persico esse congenerem, specie tamen dissidentem. Nicandri interpres apud Persas Ierhalem prius, translata in Ægyptum, terræ mangonio salubrem euasisse scribit, cuius dictis attestatur non vno in loco Galenus, & locuples testis Iunius Columella lib. 9. iis versib.

Stipantur calathi pomis quæ barbara Persis

Miserat (vt fama est) patriis armata venenis.

*At nunc expositi paruo discrimine lethi
Ambrosios præbent succos, oblita nocendi.
Quinetiam eiusdem gentis de nomine dicta
Exiguo properant mitescere Persica malo.*

Quibus ex verbis facile agnoscitur discrimen inter has arbores. Porrò nux huiusce arboris durâ, turbîmata, cordis figurâ nō ab similibus nucleum operit: innuente symbolo, sapientiam nucleo assimilata, operculo duro, reseratu difficili esse operam debere. De hac Plutarchus lib. De Iside, in hunc modum: Inter plantas, quas fert Ægyptus, Perseam eximie præ ceteris Isidi sacram esse voluerunt, quod eius fructus, cordis speciem; folium, linguæ repræsentet: nihil enim inter omnia, quæ homini à Deo data sunt, diuinius est sermone, præsertim qui de Deo instituitur, neque maius ad veram felicitatem momentum obtinet. Hæc ille.

Emblema xxviii.

*Metrum est Iambicum trimetrum, cui subiungitur
Archilochium, quale est Horatij illud in Epodis:*

Pecti nihil me, sicut antea, iuuat

Scribere versiculos, amore percussum graui.

ARBOREM pinxero quercum, ut solidioris ligni, firmitioribusque innixam radicibus, qualis virorum principum conditio est, quam priuatorum durabilior: cui atrinsecus immineat ex atro & turbulento celo allatum hominis caput, plenis buccis spirans (ita enim ventos pinxere veteres) decutiensque folia, partim humi strata, viridia li-

ect, partim cadentia, paucis adhuc superstitibus in
 ramo vno aut altero: cuius caudici circumuoluta
 schedula loquatur dictum istud Italicè: **BASTA**
CHIO VIVO. Nil mirum est, neque verò ab-
 surdum, arbori comparari virum principem, quã-
 do & Horat. Pompeium Magnum multitudine
 pariter atque magnitudine rerum gestarum cla-
 rissimum, allegoricè Ponticam pinum, & Syluæ
 nobilis filiam nominet. quin & Lucanus poëta
 eundem Magnum quercui sylua arborum obse-
 ptæ, eadem ratione comparat. Princeps, etiam si
 de gradu sit exactus diro nouercantis fortunæ lu-
 dibrio, non patitur tamen generosos illos spiritus
 ita infringi aut pessundari pro cæcæ sortis libidi-
 ne, vt quidquam auito progenitorum suorum
 stemmate indignum admittat: cuiusmodi Gilt-
 merem Vandalorum regem commemorat Pro-
 copius, & nostrum æuum talem non vnum pro-
 tulit. Idem in virum fortem & infracti pectoris
 conuenit, honoribus opibusque per inuidorum
 suggestiones exutum, contentumque in otio pau-
 pere delitescere.

Emblema XXIX.

Carmini Heroïco subiungitur Iambicum trimetrii.

A P V D priscos Romanos Flamini Diali tanta
 in religione habitam fuisse hederam cõperimus,
 vt eam vel nominare, ne dicam tangere, inexpia-
 bile nefas existimaretur, propterea quòd is frutex
 vincit atque illigat lubrico palmitum errore, quo-
 cunque

cunque se applicat; vti Festus Pompeius indicat. Nimirum declarat istud symbolum, sacerdotem castum & ab omni lasciuia Venerea quàm maximè alienum esse debere: quando suos amatores ita circumueniunt Veneres & circumuentos enecant, vt hedera solet arboreas vires complexu artificio vitalis succi inanire. Eidem non licebat annulum solidum aut nodosum digitis inducere: nempe vt ab omni animi angore liberum neque mali cuiuspiam sibi conscium esse debere ostenderet eum, qui rei diuinæ vacaret. Pictura postulat profanum aliquem depingi, qui flameni siue sacrifico (Flamen autem pileo insigniebatur, cui virgula oleagina cum paxillo lanæ erat superimposita, cetero habitu nostris ferè similis, lineo amiculo togæ inducto, vnde Linigerorū nomen) porrigat hederam, sed abnenti & vestigium reducenti, & altera manu exhibeat annulum circularem & solidum.

Emblema xxx.

Trimetrum Iambicū monoclon, in quo priores duo versus reciproci sunt, qui transposita à calce dictionū serie transeunt in pentametros. hoc modo:

Esse ferre serui colla repanda iugo

Ita taure paras molliter excutere.

NE QUI QUAM sapit & ferre recusat iugum, qui se, el. admisit; quando & Elefantos iuli facere, & Leones iuga subire videmus haud temerè excutenda. Serò coniugij capistrum ac-

ceptum

ceptum deplorat maritus, qui semel collum submit. Aërem verberat qui publicis muneribus, quæ curanda suscepit, ingratis defungi parat. Pictura per se clara est.

Emblema xxxi.

Symbolum istud ingeniosè & luculenter à Nasone lib. Tristium secundo explicatur, ibi :

Nil prodest quæd non ladere possit idem.

Ignè quid utilius? si quis tamen urere tecta

Comparat, audaces instruit igne manus.

Eripit interdum, modò dat medicina salutem;

Quæquæ iuuant monstrat, quæquæ sit herba nocens.

Et latro, & cautus præcingitur ense viator:

Ille sed insidias; hic sibi portat opem.

Discitur, innocuas ut agat facundia caussas:

Protegit hac fontes, immeritòsque premit.

Ulus rei salutem præstat, abusus necem aut detrimentum saltem adfert. certè ita demum unumquodque aut commodat aut officit, prout eo vel utare vel abutaris. Lex eadem alio atque alio sensu accepta, quem grauarer, reum absoluit; innocentem inuoluit. Quàm sæpe scripturæ membra luxata & veluti assulatiim conuulsa, aut in partes confecta, aut commate interstincta, hæreticos armant, causa casuros, ubi loci, vnde petita sunt, tenor expendatur aut attentius consideretur: ita fit ut eundem locum pro sui defensione Marcion & Valentinus adducât; Christianus eundem rectius indubitatusq. pro se alleget. hinc tot schismata,

tot pestilentes factiones & prioribus sæculis & his nostris inconfutibilem illam Christi vestem lacera-
runt. Terra & venenorum & omnis boni parens ac alumna, tot pernicies protulit, quot species: tot dolores, quot colores, vt inquit Tertullianus libro aduersus Gnosticos. ita Lucretius inquirens causam cur idem, alij sit cibus, alij venenum.

Præterea, inquit, nobis veratrum est acre venenum: at capris adipēs & coturnicibus auget. quod & Plinius non tacuit lib. 10. ca. 72. Venenis, inquiens, capræ, & coturnices pinguescunt: (ea est enim verior lectio quàm quæ habet, capræ.) Quin & Aristoteli idem non fuit ignotum. Ad picturæ varietatem pingi potest Helleborus niger, siue veratrum, quam herbam hinc depasti homines exspirent, ac vitam cum morte commutent: inde coturnices aues & capræ eo pabulo usæ, vegetæ sint & agiles. Altrinsecus pingatur ignis, cui affideat aliquis, vt rigorem expellat: & in proximo, domus incendio conflagrans.

Emblema xxxii.

Heroicum, cui subiungitur tetrametrum Clodum, siue Episcazon à Plotio dictum; Aristophanium nominat Seruius.

PINGITVR mulier scabello aut tripodi insidens, geminas alas ad modum talarium Mercurij expansas, velut paratum volatui peculium, dextra tenens: læua testudinem merito tardigradam à Pacuio dictam: rursus dextro pede terram pre-
mens;

mens; sinistro in altum elato, ita ut dextræ expromptam agilitatē remoretur pedis dextri gravitas, rursusque lævæ tarditatem adiuuet pedis item lævi alacritas. Mediocritatem auream insinuat symbolum: itemque animi moderationem, ne ita efferamur, ut fortis nostræ obliuionem induamus, néve, iuxta adagium, ita fugiamus ut præter casam. Habet affinitatem cum illo Augusti dicto, Festina lentè. Tarditas immodica, præcipitatione castigada venit: & celeritas nimia illaudata est & vitium habet. Itaque modus omni in re seruandus est: atque ita festinandum, ne vel tardi, vel præcipitis nomen incurras.

Emblema xxxiii.

*Iambicum trimetrum Archilechium monocölon,
Horatiano illi simile:*

Iam iam efficaci do manus scientiæ.

VERISSIME dictum est ab Ouidio poëta:
Naturæ sequitur semina quisque suæ.
Nimirum ita fermè comparatum videmus, ut nihil tam commodè fiat aut dicatur, quod nõ detorqueat, deprauet, ac sinistrè interpretetur calumnia. Propterea scitè & festivè dictum est à Theodoro Atheniensi, cum illi fuisset obiectum, quòd multos sua doctrina deteriores redderet, aliorum id vitio accidere, qui sinistra ipsius doctrinam acciperent, quam ipse dextra porrigeret. Neque malè sonat vulgatum proverbium: Volucres pro suo quamque rostri modulo cantillare: cum

velit innuere, improbos non posse non improbe loqui, bonos verò bene. Nempe rosa vtilem mellificio materiam api suggerit; araneæ venenum. Quàm sæpè fit vt dictum innoxium, ac sine fucco expressum, huic risus & leporis seminarium sit; illi Vatiniani odij fomes & incentiuum. Scriptura sacra, inquit Nazianzenus in prima Steliteutice, probis est virtutis armamentum; at sceleratis nequitiae stimulus.

Emblema xxxiiii.

Heroicum Alcmanio siue Archilochio prapositum, quale supra ix. Embl.

BACCIVS cognomento Psilas, quasi alitem dicas, Amyclis vrbe Laconiae exitiali silentio nobilitata, colebatur. sua namque lingua *ψίλα* alas vocabant; quò respexit fortasse Catull. eo versu:

At parte ex alia florens volitabat Iacchus.

Voluit autem significare artifex, Vinum, si modus adsit, vt tristitiae curam hebetare; ita ingenium agile reddere & alacroe, nihilo secius quam aues pennis euehuntur: vti à Pausania in Laconicis proditum est. Tametsi cum Eubolo sapietiam vino obumbrari dicat Plinius; accedo tamen Plutarchi sententiae, inuentionem & facundiam vino tribuentis. sic enim in Symposiacis loquitur: Quidam inter bibendum inuentionis acrimonia & linguæ disertitudine, quæ in sobriis ieiuna & contracta erat, seipos superant, ii que vini feruore ceu nidore quopiam thureo suffiri atque exple-

ri se sentiunt, metu qui spiritus generosos cohibebat, exploso: est enim vinum fecundissimum liberè, ac proinde verè loquendi alumnus, sine quo nullus est ingenij & industriæ vsus. vinum calore (vt inquit Plato) & animum & viscera imbuit. Hinc est quod Æschylum nobilissimum poetam non nisi inter calices tragœdias suas scripsisse legimus: Ennium vinosum ad canenda bella profiliisse: priscos heroes inter calices grauissimis de rebus consultasse. Neque verò temulentos, siue, quod idem est, rationis egentes, scripsisse aut consultasse, sed postquam mero incauissent venæ, ac dispulsa esset illa ieiunitatis fegnitates, verisimile est. Neque alienius à symbolo isto cecinit Niceratus:

Egregio vati vinum sit Pegasus ales.

Pingatur Bacchus puer nudus, imberbis, rubidi coloris, læto vultu, pampinis redimitus, corniculis è fronte promicantibus, corpore non obeso aqualiculi instar, sed vegeto & agili, alis extra humeros exstantibus volucer, altera manu botrum tenens; altera, si placet, scyphum: oculis viuacibus & cælum suspectantibus.

Emblema xxxv.

ADOLESCENTIAE flos non per luxum, desèrue otium deterendus est, sed veris animi ornamentis tingendus, siue id in litterarum atque artium liberalium studio, quibus ætas prima ad humanitatem informatur, fiat; siue in mechani-

cis, ſedentariis, aliſve opificiis. ſiquidem laboribus vt duratur virtus atque adoleſcit in maius; ita luxu degeneriq. otio exoleſcit ac diffluit. Laboribus (quos vbique ſanctos agnoſcit ſcriptura ſacra) & vitæ ſubſidia quæruntur, & latæ ſenectutis adiumenta comparantur. Labor iuuentæ viribus, dum genua virent, conuenientiſſimus eſt: at ſenectutem decet feriatum à laboribus otium, rerumque partarum vſus. quò ſpectat laudatus ille Ennij poëtæ verſus:

Sicut fortis equus, ſpatis qui fortè ſupremo

Vicit Olympia, nunc ſenio conſectus quiet ſcit.

Proinde rectè dictum eſt à Portio Latrone inſigni rhetore: *Quære adoleſcens, vttere ſenex. & in eandem ſententiam à Seneca: Iuueni parandum, Seni vtendum. Pingantur hinc adoleſcens expeditis lacertis, nudo capite, ligone terram proſcindens: illinc ſenex abolla pellita ſuffultus, in folio accumbens ad genialem menſam epulis ſcyphisque exſtructam.*

Emblema xxxvi.

Heroicum comitatum Iambica ſenario.

P A V S A N I A S in Corinthiacis commemorat apud Sicyonios exſtare nobile Veneris ſimulachrum ex auro & ebore ſculptum Canaci clariffimi ſtatuarij manibus, quæ capite geſtet cæli orbes, altera manu teneat papauerum capita; altera malum. Innuere artificem voluiſſe arbitror, Veneris in omnia animantia potentiam, quando

& Iouem suum in varias species mutatum cælo
deductum Veneris causa fabulantur poëta. Huc
spectant Lucretij, versus:

*Alma Venus, hominum diuumq; voluptas, capta
Illecebrisq; tuis omnis natura animantū [lepore,
Te sequitur cupidè, quò quamq. inducere pergis.
Omnibus incutiens blandum per pectora amorem
Efficis, ut cupidè generatim sacra propagent.*

Pingatur Venus nuda, myrto coronata, cum
puero Cupidine alato, cæco, pharetra & arcu in-
structo, læua malum aureum tenens, dextra papa-
nera, ad ornatum addi potest quadriga à duobus
cygnis & columbarum pari numero tracta, cui
insideat Venus; nam cygnos eam vehere Hori-
tius, Statius, & Ouidius loquuntur; alij huic mu-
neri columbas deputant: Sappho etiam passeris
dat. Porro nemo est, qui nescit, papaueris vim
præcipuam esse in sopiendo somnoq. conciliando,
vsque adeò vt copiosiore eius vsu inexpugnabilis
etiam somni necessitas ac veternus inducatur.
Venus autem præsertim moderata, iras implaca-
biles sopit atque remittit, testibus Aërio & Ægi-
neta, ingenij mæstitiam obliterat, animum se-
datum reddit, atra bile percitos furiososque ad
sanam mentem reuocat.

Emblema xxxvii.

NEMINI ignotam arbitror nucem Pineam,
quam superstitiosa antiquitas Cybelæ olim sacra-
rat, colliculis quibusdam inæqualem & aperam

ac veluti in gradus quosdam scansilem miræ duritiæ, qui vix, nisi vi ignis expugnati in valvas dehiscunt, & lacunatos torulos referant, in quibus nuclei dulces resident, magni ad diuersa corporis mala vsus, quos & conos & strobilos nominant peritiores. Hanc insigne, ni fallor, gentilitium olim domitix mihi ostenderas, Tennere ornatiss. quando euocatum à Rege in Daniam, humanissimè excepisti, eo ferè emblemate in iastrumentum omne argenteum addito. Cuius ego non aliud fermè symbolum puto, quàm quòd è virtute & eruditione, omnique sapientia (quò non temerè nisi per labores peruenitur) dulcissimus omnium existat fructus, qui sapienti recordationem actorum laborum longè iucundissimam adferat.

Emblema XXXVIII.

Ex Hieroglyphicis notis, quas ignorabiles Marcellinus nominat, petitum symbolum. Viperæ, inquit Plinius, mas caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine. Confirmat hoc Orus Apollo, addita symboli explicatione, in hæc verba: Ægyptij mulierem suum maritum exosam, vitæque illius insidiantem, solumque ob concubitum illi assentantem exprimere volentes, viperam pingunt, quæ in coïtu caput maris insertum ore complexa, illud morsu truncat. Picturæ ratio per se euidens est.

Emblema XXXIX.

*Alcaicum metrum choriambicum, secundum Ser-
uium, quale est Flacci illud:*

Nullam, Vare, sacra vite prius seueris arborem.

PINGATUR columba caueæ inclusa, cui
insidietur atque immineat altrinsecus superuo-
lans aquila: potest autem in superiore pariter &
inferiore caueæ limbo adscribi hic versiculus:

IL MALMEPREME, ET MESPAVEN-
TAILPEGGIO. Innocentium angustias aptè
exprimit symbolum, quos nō ita satis tutatur sua
tenuitas & rei familiaris angustia, quin mille dis-
crimina ab impostoribus & rapace hominum ge-
nere illos circumstent.

Emblema XL.

*Carmen est Æolium, à Sappho modis Æoliis de-
lectata, frequens in usu habitum, teste Terentia-
no Mauro, quale memorat istud:*

Cordi quando fuisse sibi canit Atthida
Paruam, florea virginitas sua cum foret.

NEMO est tam perfunctoriè in poëtarum li-
bris versatus, cui non suboleat Amorem fingi
ignem esse quendam occultum, qui cor iecurve,
propriam illius sedem insideat, & præsens absens-
que vitalia noctes ac dies depascat. vnde illud est
de Didone dictum: Et cæco carpitur igni: & illud:
Est mollis flamma medullas. item illud: Quisquis
amat, vritur igne graui. atque adeo Xenophon
ipso etiam igne flammaque torrentiorem illum

facit, utpote cum ignis tangentem solum urat & vicina depopuletur: hic verò etiam in procul obtuentes & longo terrarum tractu separatos, arden-
tes suas sagittas acuat. quod inquit Horatius. Ita-
que aptè faci cõparatur, quam & sua flamma de-
pascitur, & vicinus ignis, cui imminet, consumit.
pingatur fax cerea paulatim liquescens vi ignis
propinqui, & accenso ellychnio ab altera parte
sefe consumens: cui, si lubet, addi potest Italum
hendecasyllabum:

ARDO D' APPRESSO, ET DA LONGE
MI STRUGGO.

Emblema XLI.

Senarij sunt Iambici acatalexi.

CLEMENS Alexand. lib. 5. Stromatum re-
fert ex Pherecydis Syrii auctoritate, Anacharsim
Scytham pingi solere, læua manu genitalia ope-
rientem, dextra os compescentem, ad modum
Harpocratis Aegyptij: eoquẽ symbolo inuau, de-
bere nos superare vtrumque quidem, & libidi-
nem nimiram seu voluptatum seminarium, &
linguæ petulantiam. sed hanc potissimum. Laer-
tius ait statuis huius philosophi additam fuisse se-
quentem inscriptionem, Linguæ, ventri, puden-
dis impera: quo symbolo ostenditur, garrulam &
effrenem linguam infinitorum malorũ esse caus-
sam: luxu fœdus nihil aut scropha dignius: & li-
bidinis incentiuum, velut Circeum poculum, ex
hominibus belluas nos facere.

Emble-

Emblema XLII.

Aristophaniam Iambicum tetrametrum brachycatalecticum monocolon.

IN describenda Sphinge dissentiunt inter se auctores. si quidē eam triformem fuisse belluam fabulatur Palæphatus, corpore canino, facie puellari, alis volucris, voce humana. Zezes Lycophronis interpretes leonina specie antrorsum, posteriore humana, vnguibus gryphinis, aquilæ alis eam depingit. Ausonius quoque triformem describit illis versibus in grypho ternario:

Terruit Aöniam volucris, leo, virgo triformis

Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fröte puella.

Pfellas in allegoriis biformem facit, umbilico tenuis, elegante forma puellam, cetera hispidam, cauda oblonga, & ferinis pedibus, lingua Atticissante & Pythagoræa, hoc est, diserta & sapiente. Ælianus etiam lib. 12. De animal. cap. 7. *Ἄφυν καὶ δίμυρον*, biformem & duplici cōstantem natura, ab Ægyptiis effingi sculpique commemorat, mistura leonini & virginalis corporis in vnum conflata: idque Euripidis testimonio confirmat. Suffragantur illi Ori. lib. 1. contra Cels. dimidia sui parte virginis formam præ se talisse scribens; & Clemens. Iam verò Diodorus Siculus, & cum Solino Plinius in Simiarum genere enumerant Sphingas, comis villosas, prominulis mammis, & dociles: quæ nihil ad nostrum institutum, nisi quòd fabulæ biformis monstri attestantur.

stantur. Quid dicam quod Dion Chrysoſtomus Sphingē allegoricē inſcitiam exponit: at Pſellus pro homine ē diſſimilibus conſtante; ſiquidem pars noſtri rationalem facultatem obtinet, pars brutam naturam ſortita eſt. Nunc ad ſymbolum veniamus, quod ex Clementis Alexandrini ſententia adſcribam. Sphinx, inquit libr. 5. Stromatum, pro delubris ſtatuebatur apud Ægyptios, vel quia altis inuolucris operta ſit omnis de Deo ratio, & mortalium ſenſibus obſcura atq. imperuia: vel quia amare pariter & timere Deū teneamur. ac diligere quidem vt piis mitem & benignum; metuere verò, vt inexorabilem meritoque iuſtum vindicem ſclerum erga impios: ſiquidem Sphinx humanam pariter & belluinam ſpeciem repræſentat: vt nimirum ferina forma terribilem eius duritiam & aſperitatem in exigenda ab impiis vindicta inſinuet: humana facilem atque obuiam erga pios clementiam. Hanc in ſymbolo interpretationem ſecutus ſum, tametiſi aliter exponat Syneſius Ptolemaïdos Epiſcopus longè doctiſſimus in libro De regno, & repetit in libris de Prouidentia, in hanc ſerè ſententiam: Sphingem Ægyptia gens ante delubra conſecrauit, vt ſacrum ſymbolum coniunſtionis virtutum, fortitudinis, & prudentiæ, dum ferina ſpecies robur repræſentat; humana prudentiam: robur namque prudentia duce deſtitutum, temerè citraque conſilium & iudicium rapitur, miſcens atq. confundens

dens omnia : rursus ingenium & industria aut prudentia, quantumvis magna, nisi manus habeat administras, inutilis est atque evanida. Sed hoc eius interpretamentum ideo respui, quod aliud huius rei symbolum eadem gens dederit: de quo diximus Emble. XLII.

Emblema XLIII.

Ut fulminis, ita & procellæ eadem est ferè natura & vis, ut validissima quæque ac renitentia sternant, evertant, dissipent. Idem est liuoris ingenium. Contra arandinem contumacem aduersus sæuientium nimborum impetus, domitricemque ruentis cæli videmus, nec aliis armis, quàm patientia quadam tutam. Neque verò alia est æquitatis animi ratio, quæ inuicto robore despuit, ac perferendo inuidiam ceteraque mala superat, gloriæ immortalis quæstu opulentissima, vbi temeritas succumbit, quam laudem inuenit sapius, qui vitæ honestati innititur fortiter patiens, is & tutè viuit, & de inimicis triumphat seriò, talique fortuna etiam adiumento esse solet, quod Cornificius dixit. Picturæ ratio obuia est, vbi ventus aliquis tamidis buccis inspirans, ingentes arbores & confringit medias, & reuulsas radicitus profigat, illæso perstante arundineto.

Emblema XLIII.

PRODICVS Cæus philosophus librū conscripsit Horarum nomine, in quo fabulatur Herculem viam ingressum, fortè incidisse in Virtutem

tem ac Vitium; quarum vtraque magno studio illum in suos mores vitæque institutum pertrahere conatæ fuerint: tandem victum in partes Virtutis concessisse, eiusque sudores antetulisse insidiosis ac titillatricibus Vitij voluptatibus deliciisque. Narrationem omnem licet petas ex Xenophonte, libro commentariorum de dictis factisque Socratis secundo. Meminit Cicero de officiis lib. 1. Silius Italicus eleganter hanc fabulam trās-tulit lib. 15. Punici belli ad Scipionem, cui de bello in Africam cogitanti, dextra læuaque adstitisse hinc Virtutem, illinc Voluptatem fingit, addita vtrique oratione ad persuadendum efficaci. Simili ratione Lucian. in somno apparuisse sibi Statuariam & Doctrinam comminiscitur; quarum vtraque sui studium illi persuadere conata sit. Simile commentum est apud Poggium de Industria & Pigritia per somnum cuidam apparentibus. Tendunt omnia ad vitæ institutum delectumque, qui à Deo animarum ephoro seu natura, cum pubescimus, proponitur: id namque tempus aptissimum deligitur ad ingrediendam certam aliquam viuendi viam. Neque verò aliud est Paradisi iudicium, quam delectus adolescentis in persequendo hoc aut illo vitæ instituto, dum aut recta ratio eum ducit ad verorum bonorum, hoc est, Palladiæ vitæ amorem; vel animi affectus recordia seductus, ad Veneræ & in speciem pulchræ formæ admirationem rapitur & inclinatur.

vti vult Proclus Diadochus in Platonicis commentariis.

Emblema XLV.

Hexametrum, cui subiungitur Iambicum dimetrum catalecticum.

APVD Sain inferioris Aegypti regionis metropolin, in vestibulo fani Minervæ sacrati, hieroglyphicum symbolum exsculptum fuisse hoc ordine cōmemorat Plutarchus in libro De Iside: nimirum Infans, Senex, Accipiter, Piscis, Hippopotamus ordine seq̄uebantur: quo admonebantur à primis vitæ initiis ad extremum vsque eius terminum, animis hominum insidere debere, quòd Deo nihil sit magis inuisum atque exosum, quàm impudentia. Accipiter autem Dei significationem habet, quoniam ea avis ceteras antecellit & acie obtutus, & volatus pernicitate. Piscis verò odij latentem significationem præfert, propter mare elementum humanæ naturæ inimicum. Hippopotamus denique impudentiam notat, vt qui genitori quoque suo non parcat, eoq̄ue necato vi matrem ineat. Est autem Hippopotamus siue equus fluvialis, soli Nilo cognitum animal, corio & pilis vestitum; vt vitulus marinus, quaternis pedibus, vngulis bifidis, quales bubus dorso equi & iuba, rostro resimo, cauda tortuosa & breui, dentibus aprorum aduncis, animal præceteris sagacissimum, vt quod in arundinetis succis cubile ponit, tramiteq̄ue à pabulatione auer-

sis ve-

sis vestigiis varios distinguit: & ex voracitate nimia pigrescere se sentiens, arundini præacutæ crure impresso, sanguinis profluvium elicit, eaque inanitione sibi medetur.

Hæc fermè de Hippopotamo ex Ammiano, Plinio, Solino.

Emblema XLVI.

Carmen est Antispasticum tetrametrum, eius generis quod à Servio Honorato tali exemplo comprobatur:

Mæcnas atavis, Lydia ques fert, genite.

INTER cetera, quæ Leoni sæuissimo animali terrorem incutiunt, enumerat Plinius lib. 8. cap. 16. circumactos rotatum orbem, & cantus gallinæorum; sed omnium maximè ignes. Confirmat hoc Orus Apollo, nulla re magis domari atque frangi leonis feritatem, quàm accensis facibus. Iræ tumor haud fermè compescitur melius quàm documentis præceptisque celestis philosophiæ, quæ facis instar mentem illuminat, & ab indomita præcipitis affectus rabie cogitationem auocat, sanæque doctrinæ suggestionem munit, & animi tranquillitatem conciliat. Præterea & supplicij metus non iram moderatur modo, sed & ceteros affectus velut iniecto freno cohibet. Iræ significatio à tedis non est aliena: nam & definiunt eam sanguinis circa cor ardorem. vnde Lucret. lib. 3.

*Est etiam calor ille animo quem sumit in ira,
Cum feruescit, & ex oculis micat acrius ardor.*

Quod

Quod ad picturam attinet, pingatur fax ardens,
& leo qui auerferetur ignem illum.

Emblema XLVII.

Carmen est Alcaicum dactylicum monocolor, con-
stans pentemimeri Iambica & gemino dactylo;
simile illi Horatiano:

Fauete linguis, carmina non prius.

PINGATUR Ceruus perniciosissimo cursu
fugiens, sed obliquato non nihil collo sagittam
vulneri hærentem respectans, vt aliqua ratione
doloris sensus exprimi videatur. Expressum ex
illo Hetrusci poetæ versu, qui etiam non absur-
dè appingi potest: DI DVOL' MI STRVGGO, ET
DI FVGGIR' MI STANCO. Qui æger
animi peregrinando & trans maria currendo dolo-
ris fastidium leuare se posse sperat, non ab similis
est huic Ceruo; nam & ægrimonix vulnus animo
circumfert, & opes atterendo, ac in ignota incur-
rendo hospitia, dum malè tractatur, lassescit, cru-
ditatemque vulneris adauget.

Emblema XLVIII.

Heroicum est Archilochio tetrametro adiunctum.

DESVMPTVM est ex Plutarcho, libro de
Iside sæpius antea citato, vbi sic ait: In Creta Io-
uis fuit statua, auribus mutila: quo symbolo in-
nuere voluit artifex, principem & qui ius in om-
nes habeat, non debere alicui aures suas mancipio
dare; hoc est, ita accommodare, vt ab illo possessæ
videantur, vtque illarum obsequio abuti queat.

Nihil perniciosius est quàm quòd aures in omne
 patentes princeps habeat. id quod Marcellinus
 lib. 16. de Constantino Cæsare prædicat, turpem
 tanto Imperatori maculam adspargens; contra
 quàm præclarum acroama & elogium Iuliano
 lib. 18. idem tribuit illius patrueli, quo prædicat
 cum personarum indeclinabilem iusti iniustique
 fuisse distinctorem: addito & documenti vice ex-
 emplo laudabili, quod huiuscemodi est: Nã cum
 Numerius, prouinciæ Narbonensis rector, pecu-
 latus insimulatus, rationibus crimen obiectum
 facilè dilueret, ac Cephidius orator hominis in-
 nocentiam acerrimè oppugnaret, inopsque docu-
 mentorum exclamaret: Neminem quenquam
 nocentem fore, si infitriari sufficeret: Iulianus sa-
 pienter ex tempore subiecit, Ecquis tandem in-
 nocens erit, si accusasse sufficiet? Non alienum
 hinc est Alexandri Macedonis factum, altera ma-
 nu opposita aurem obstruentis, vt ore seruarietur
 integra.

Emblema XLIX.

*Trochaicum Sotadicum trimetrum acatalectum
 monocolon; quale illud apud Mariũ Seruim:*

Arua sicca nimbus intrat, ite læti.

CULEX insectum flammæ splendore mirè
 gaudet: itaque lucernis aduolitat, moxque exu-
 stis alis concidit, atque interit; vnde & Pyraustæ
 gaudium & interitus, in prouerbum abiit. Non
 ab similibus est conditio amantis, qui inescatus amo-
 ribus,

ribus, temeritatis suæ fructus metit, & quem de-
perit, igne perit. quò spectat Æschyli Tragici
poëtæ senarius:

Pyrausta inertem pertimes necem nimis.

Potuit & pudicus amor huiusce calamitatis
sensum incurrere, quando Euadnen legimus præ-
nimo coniugis Capanei amore se ipsam vtrò py-
ræ ardenti iniecisse: Portiam legitimi amoris sin-
gulare ornamentum, marito Bruto extincto ar-
dentibus carbonibus ore haustis, vitam abruptisse,
restante Valerio Maximo; nam Dido se ipsa fer-
ro consumens dubium in vtramvis partem ex-
emplum attulit: ita vt picturæ per se alioqui ma-
nifestæ adscribi queat versiculus Italicus,

COSI DI BEN' AMAR PORTO TOR-
MENTO.

Emblema I.

COMPLECTITVR istud emblema ter-
nas præcipuas vxoris dotes, nimirum residem do-
mi suæ operam (cuius explicatio XXI. emble-
mate elucescit) deinde opum mariti industria
quæsitaram custodiam, postremò linguæ conti-
nentiam. Pingatur itaque recto corporis statu
mulier, dextra clauium fascem præ se tenens; læ-
ua ori opposita, qua specie Angeronia Dea, silen-
tij præsul, prænexo obsignatoque ore figuraba-
tur apud priscos.

Emblema II.

ADAMAS vt inter gemmas facile principa-
tunt ob-

tum obtinet, neque mirum, quippe cui vis indomita nomen Græca interpretatione dedit; ita duarum violentissimæ naturæ rerum, ferri ignisque contemptricem vim singulari prærogativa iamolim possidet, atque auctoritate scriptorum veluti mancipi tenet: quando enim incudes, nedum malleos ferreos dissilire inusitata sua duritie faciat; hinc est quod adamantem (quem opum gaudium præclaro elogio nuncupat Plinius) reliqua vi omni infragilem atque invictum, solo hircino sanguine, nec nisi recenter à cæde feruente, rumpi posse naturalium rerum ventilatores negant. Emblemata desumptum est (ne quis nobis fascinus à maleuolis obrepat, qui candidè nostros labores in publicum proferimus) è librorum Pragæ, quæ Bohemiæ copiosissima facilè & literarum studiis celeberrima est ciuitas, excusorum frontispicio: ubi annulus pala inclusum habens adamantem, decussatim præfert hinc securim Amazoniam; inde trullam ferream igne ardente coruscã.

Emblema LII.

Carmen est heroicum cum Archilochio dactylico hypercatæctico.

TRES sunt capitales veræ laudis ac honestatis omnis hostes; tres exitiales pestes, Inertia, Gula, Venus. Hæ nimirum sunt pellacès illæ Sirenes, quibus sapientiæ adumbrator Vlysses aures obstruxerat: hæ veræ Gorgones torporem mensi industriæque conciliantes: hæ ipsissima Harpyiæ

pyiæ animorum pabuli depeculatrices, quæ patria, hoc est mētis, bona comedūr, ratione exuunt, animique lumen excæcant. Pingatur homo Sardanapali aut Bonosi cuiuspiam similis, ventricosus, & obesus, accumbens resupinus in lectulo, subalaribus culcitris innixus, dextram pateræ iniiciens in mensa apposita, læua Venerem expillatam contrectans: addatur ad latus Gloria fugientis specie, retrospectans, & auersa manu veluti valedicens. Porro Gloriæ purpureus habitus, ut latè conspicuus, aut Attalici generis, tribui debet, cum laurea corona sempiternitatis teste: cuius plantis adiicerem talares alas ad modum Mercurij: paludamentum autem illud purpureum aut *νευρόπασον* linguis oculisque passim adpersum distinguerem; tum quia gloria latè in terrarum orbem dimanat; tum quia gloriâ celebrem omnium ora loquuntur, in eundem omnium coniecti sunt oculi.

Emblema LIII.

Metrum est Iambicum tetrametrum monocolum.

NEMINEM non est in ore vetusti poëtæ dictum, Veritas Temporis filia; quòd nimirum tempus in lucem proferat veritatem. Saturnum autem pro tempore accipi indubitatum est. Iam verò constat Democritum dixisse quondam, Veritatem altissimo in puteo demersam atque obrutam iacere: vnde sumpta est fingendi Emblematis occasio. Pingatur virgo nuda Veritas, è specu ob-

scuro inter scopulos vmbilico tenus emicans,
 quam Saturnus libratis in aëre alis volitans, dex-
 tra educit: circumstant hinc inde tres feminea
 specie pestes, Discordia, Calumniæ & Inuidia,
 quæ succinctæ & ligonibus iastructæ, manibus
 pedibusque conentur veritatem egesta humo ob-
 ruerere. Nunc singulatim personarum habitum ac
 speciem demus. Veritas virgo pingitur niueo &
 simplici rugisque carente, amiculo induta, puro
 oculorum lumine irradians. Calumniam olim ab
 Apelle pictorum coryphæo ita depictam insinuat
 Lucianus: vt ornata sit pulchro, forma egregia,
 ad spectu ardente: læua ardentē tedam præferens;
 dextra supplicem adolescentem per capillos tra-
 hens. Inuidia macie lurida pingatur obliquata
 oculorum acie, viperis circum caput errantibus
 redimita, corque humanum ori admouens come-
 dendum. Discordiæ siue Litis imaginem dabo
 Emblemate LI III. Saturnus autem operto ca-
 pite pingatur, senis specie, alatus, læua falcem
 tenens, aut, vt alij malunt, clepsydram. reliquæ
 picturæ pars è superioribus patet.

Emblema LI III.

SYMBOLVM per se dilucidius est, quam vt
 deserto in re clara esse lubeat; quis enim mali om-
 nis parentem discordiam non cecinit, mare cælo
 permiscere doctam? Pictam hanc graphicè ex-
 pressit in Satyrarum fragmentis Petronius Arbi-
 ter, quem magna ex parte secutus, eiusmodi pi-
 cturam

Curam dederim. Pingatur mulier lacrymis oculis oppleta, scisso capillitio, comas viperis implexas habens, scabris dentibus & liuidis, sanguinea manu facem ardentem quatiens, quæ pedibus follem deprimat. cuius acrophysion siue caput foculum propinquum excitet cum fumo & flamma.

Emblema LV.

MUSCA, meritò ab Homero impudens dicta; qua nullum animal minus docile putatur, minorisque intellectus, impudentes alienæ famæ obrectatores denotat, aut æmulos Zoilos, qui ad bene dicta conuiuent: in vitio læui aut lubrico lapsu immorantur, illudque suggillant. Apis candidi lectoris exemplum est, qui Musarum prata peruolitat, & vtilem mellificio succum depascitur: aut qui Virgiliano more è fimo gemmas colligit, ex horridè insciteque dictis Veneres dicendi conquirat. Pingatur hinc musca iumento hulceroso insidens, virusque depascens: illinc apis thymum floresque delibans.

Emblema LVI.

CITAVIMUS in Adagiorum nostrorum octava Centuria prouerbum à Dionysio Longino rhetore vsurpatum, ψυχῆς γλωττίον ἐστὶ δ' ἀλεία, Animi scrinium seruitus: quòd ea sit animi retinaculum, neque sinat libero nos ore eloqui, & liberaliter expromere, quæ animo concepimus, additi magnatum seruitio, vel saltem eorum tyrannide prohibiti, velut iniecto ori freno cum

libertas eloquentiæ nutritrix fit ac parens. Nimirum ea tyrannis ab antiquissimis temporibus inoleuit à principibus vsurpata, volentibus flagitia sua virtutum velaminibus tegi, perfidiam specioso fidei fuce induci. Ea fauendi vitii consuetudo, vsu stabilita, atque in mores recepta, ingenia scribentium seruitute degeneri ita corrumpit, vt nihil sit ab hac parte sani, vt sacrosancta illa historiarum fides penitus interierit, vt illaudatos Busirides & portenta cælestibus propè æquemus. Inde excogitata fuit ingeniosa illa pœna & animaduersio, qua libri incendio absumi iussi sunt Senatusconsulto in Imperatorum, ne dicam orbis peritium gratiam: quod de Labieni scriptis memorat Seneca, de Cremutij Cordi Tacitus. Emblemata petitum est ex Philostrato in Scopeliani Sophistæ imagine, qui deprecatus operam à Clazomeniis imperatam, qua domi ludum aperiret, respondet, Lusciniam in cauea cantillare. Pictura per se euidens, lusciniam caueæ inclusam postulat, sed desidem, non volucrem.

Emblema LVII.

DION aurei oris cognomine celebratissimus Græcis Philosophus & Orator, in Diogene siue de famulatio, Emblematis istius occasionem dedit, vbi diuites onerosa famulorum turba stipatos, iūlis (*chenilles*, Gallicè, nisi fallor, millepedas multipedæve Latina lingua nuncupat pilosos vermes arcuatim progredientes) assimilat: qui
et si pe-

etsi pedum agmen infinitum moueant, reptilium tamen sunt facile tardissimi: ita enim sonante eius verba, ἔστι τὸ πρῶτον ὄργιον τοῖς ἔλοις, οἱ μὲν εἰς πόδας ἔχοντες, βραδύτατοι εἰς τὴν ἑρπετῶν. Non ab simili ratione triremes Paridis, quibus Helenam petebat, ob remorum ordinem multiiugum, ἑλοπέζες, quasi iūli instar gressiles appellant. His aptissime Craffi nostri torquati mancipiis locupletes, & Tantali fame conturbatrice nobiles comparantur, qui ansatis lateribus platearum spatia complent, pellitis abollis, & ferarum tergoribus hirsuti, fractoque incessu superbi, multitudinem affectantium ministrorum puerorumque ponē & vtrinque attrahunt. Millepedæ non ignota forma est, ac proinde obuia picturæ ratio, nisi quod venustandæ illius gratia adiaci superiore in tabulæ margine torquatus aliquis multo comitatu superbus possit.

Emblema LVIII.

INGENIUM & industria quid non valet, quid non penetrat, atque pervadit; quò si accedat assiduitas sedula & indefessa, crebris operis eandem incudem nocte diuque tundentibus, operi instans, ne tum rotundum nescio quid & absolutum (cuiusmodi orbicularis ille scientiarum ductus promittit) existat inde necessum est. Vetus illud ac veritati consonum est: Crebris ictibus quercum deiici, continuæ atque infatigabilis diligentiae argumento, quòd difficillima etiam que-

que ea via superentur adeò & perficiantur; Herculeis ac Theseiis laboribus omnia quamuis ardua, cælum denique ipsum pateant. Verè ille, Labor improbus omnia vincit. Palis & stipitibus, quos fistucæ adegerint, telluris ipsius solum, & ἀσφαλῆς (vt Hesiod. canit) pertundi videmus. Has tibi sublicas, Susianæ quidem familiæ insignia, sed easdem pertinacis industriæ symbola, animo insigas velim, Petre fili, ne torpor hinc te reuocet, inde desperatio ad summa euadendi deiiciat; quin potius iusta æmulatione ad domestici exempli gloriam laudisque hæreditatem adspires assiduo studio, quod nocturnâ diurnaque manu tractatum, cunctas tibi difficultates, velut propitia quædam Lucina, peruias aperiet.

Emblema LVIII.

QUEM AD MODUM petra infesto mari exposita, sine vlla intermissione, aut rabida fluctuum vi pulsatur undique, aut violento procellarum impetu oppugnatur; neque tamen loco cedit tantillumve commouetur, sed intrepida qualescunq. maris aërisque minas præ se contemnens despicit. Ita etiam non minus vtile, quam necessarium erit, si iuuenilis ætas, malarum artium insolens, petreæ fortitudinem ex parte aliqua in exemplum traxerit. Quod tum maximè fiet, cum honestioribus præceptis instituta, ad rectiorem viuendi normam dirigitur; si effrænati libidinis impetus, quibus ea plerumque ætas

obnoxia

connoxia est, inhibentur, prauorum conciliabula
 tanquam blandæ Syrenes, præsens alioqui exitium
 allaturæ, ad Vlyssis exemplum surdis auribus
 præternauigantur: denique si titillatrices volu-
 ptatam illecebræ (quas diuinus Plato malorum
 omnium escas venustè appellauit, quòd nimirum
 iis capiuntur homines, haud aliter quàm hamatis
 escis pisces) retunduntur: vt quamuis prematur,
 saltè non opprimatur iuuenilis animus. Tan-
 tum est vt sub petræ exemplo admoneamur; virtu-
 tem animo esse capiendam, contrà verò desidi-
 am ac socordiam reiiciendam. Porrò in eandem sen-
 tentiam scitè admodum Latinum regem varios
 furentis populi rumores compescere ac sedare sat-
 agentem, rupis fortitudini his versibus comparat
 Virgilius:

Ille velut pelagi rupes immota resistit:

Vt pelagi rupes magno veniente fragore

Qua sese, multis circum latrantibus vadis,

Mole tenet, scopuli nequicquã, & spumea circum

Saxa fremunt, laterique illisa refunditur alga,

Similiter Mezentius, cum ab hostibus aceruatim
 in eum irruentibus crebris telorum ictibus impe-
 teretur, non solùm tantam vim parui fecit, sed
 etiam,

— Velut rupes, vastum que prodit in aquor,

Obuia ventorum furis, expositaque ponto,

Vim cunctã atque minas perfert caliq. marisq;

Ipsa immota manens,

eorum

eorum impetum quantumuis vehemētem infra-
cto animo sustinuit cedere nescius. An non &
Hippolytus (cuius inaudita & inuicta castitas pro-
uerbio locum fecit) incredibili animi constantia
petræ fortitudinem imitasse putandus est; quan-
do Phædræ nouercæ, nihil inausum aut intenta-
tum relinquentis, quò facilius purum priuigni a-
nimum ad impuræ pudicitiae crimen deriuaret &
quodammodo effascinaret, illicito amoris repu-
gnans, & illices eius blanditias,

Vt dura cautes undique intractabilis

Resistit undis, & lacescentes aquas

Longè remittit,

respuens, nec pretio adduci, nec precibus flecti po-
tuit, vt amoris flammis, quibus impotenter fla-
grabat illa, mutuo igne nutriret, nedum scintil-
lam animo conceptam admitteret. Poterit etiam
non in scitè hæc petræ comparatio ad alium sen-
sum applicari: quandoquidem iuxta D. Pau-
lum petra humani generis Seruatorem Christum
mysticè repræsentat, quem nos, qui re ipsa Chri-
stiani dici volumus, ex omni parte imitari, eius-
que sacrosanctis præceptis insistere oportere mo-
net Symbolum. Quid, quod & D. Cyprianus lib.
1. epist. 3. Manere debet, inquit, apud nos fidei
robur immobile, & stabilis atque inconcussa vir-
tus contra omnes incurfus atque impetus obla-
trantium fluctuum, velut petræ obiacentis for-
titudine & mole debet obsistere. Pictura per se sa-
tis euidens est.

Emblema LX.

LEVEM & desultorium, qui que velut ab officiantibus peragitur scribendi laborem, brevis fluxusque manet honos, at illustria neq. nisi expenso iudicio elimata scripta, sempiternum aut certe cum mundi interitu simul desitutum concomitatur decus, quod immortalibus suis scriptis augurans Flaccus, monumentum ære perennius exgisse se gloriatur: illius que ad exemplum Ovidius nullis ignibus, nulla vi aut vetustate abolendum opus perfecisse præfagus cecinit. Viuet etiam tuus Blondeli immortalis memoria calamus, ut ille penicillus præclarissimi pictoris, qui manum de tabula tollere potuisse negatur, industriam singularem representans, & ad immortalis gloriæ spem non dubiam affectans viam.

Pingatur Fama dea, volucris, toto corpore oculata, quæ calamum laurea reuinctum dorso inter astra subuehat.

Emblema LXI.

QUIS dignum satis præconium institueret queat in celebrando pro meritis laudatissimo tuo genio vitæque instituto; ornatissime Antoni à Burgh, cui cum ad splendidas diuitias à fortuna cumulatè affusas atque à maioribus relictas, ea accesserit naturæ benignitas, qua neque maiorem ferè sperare aliquis possit, neque tu meliorem sortem facile optare debeas: Illud tamen veluti natium temperamentum secutus sis semper, quod in tanta

to opum splendore inuidiosos illos, & qui à mul-
 tis cum præfenti interdum vitæ discrimine emân-
 tûr honores, non aspernatus modò sis, sed ita fu-
 geris; vt rarus in vrbe, ruri tranquillam in quieto
 otio curis procul vitam exegeris hæctenus, eun-
 demque etiam teneas vitæ cursum. Nimirum
 prudentissimè consideras quantum tibi molestia-
 rum, quantum sollicitudinis demas, quo te cura-
 rum fasce exoneres, quando urbanorum negotio-
 rum vndas; & in ciuilibus muneribus pericula;
 securus procul velut è terra despicias? præsertim
 exulceratissimis hisce temporibus, quibus ne
 Deus quidem ipse, si mortalem indueret formã,
 declinare Inuidiæ æstum posset. Hoc trilogij tui
 primum membrum, FUGERE, docet: cui ferè con-
 sonat alterum QUIESCERE, animi quietem atque
 otium, non discinctum illud & iners; sed hone-
 stum & à turba discretum, insinuans, quod par-
 tim studio & lectione suppeditatur, partim in
 œconomia & rerum familiarium cura diligente
 consumitur: Nam hebescere ac in otio languescere,
 ac veluti congelare, nemo vnquam sanæ men-
 tis probauit. At tertium, TACE, exemplo Har-
 pocratis, suadet fidele silentium: cui semper tuta
 est merces, vt Horatius cecinit, quando pluribus
 sua nocuerit garrulitas; nunquam taciturnitas;
 nisi fortè immodica atque importuna. Itaque vt
 sententiam, quam assequi mihi videor, in pauca
 conferam: Moneo honores esse fugiendos, nedum
 appe-

appetendos: vitam velut in silentio trahendam, ut ignoreris, aut certe vocem continendam: & in otio partis suaviter fruendum. Easdem voces incerto auctore sparsas, Arsenium patritium Romæ, quum attentius secum animo expendisset, ut monastico otio se manciparet, impulisse olim, inter exempla inuenio.

Ut autem res oculis fideliter subiiciatur, pingatur primo loco vir concitate corporis motu fugam intendens: deinde Harpocrates Ægyptius deus, qui oclusum digitis os obstruendo silentium indicet: postremo deses homo toro insidens,

Emble-

Emblematum

Appendix.

FIDES NE LABET.

AD ISBRANDVM *Sparnewoudam* V. N.

VT *stabili glacies calcetur lubrica gressu,*
Dentatis vulgus stapedis vestigia munit.
 Maiores, *Sparnewoude*, tui hoc emblemate signant
 Vi constans stabilisq; fides, nusquam illa vacillet.

BOREALI plagæ subiectarum regionum populis hybérno tēpore, quo congelatæ stant aquæ, & glacies lubrica securum viatoribus incessum denegat, mos est subices stapedasve denticulatas plantis subligare, quarum morsus glaciei impressus vestigia alioqui malè firma confirmet: at qui in glaciem descendunt absque stapedis, facillimè labuntur. Istud gentilitiis tuis insignibus ab auorum memoria symbolum adiunctum videmus, generose *Sparnewoude*, sensum non otiosum præ se ferens, ut ego autumo, quo nimirum firmitas animi in periculis, constantia in promissis, in amicitia tuenda fides stabilitatis firmamentum ob oculos ponitur, res sæculo nostro ubique rara. quæ virtutes quasi lumen quoddam in te elucescunt. Symboli pictura per se satis clara & illustris est.

Pacis

Pacis Symbolum.

Ad Ioannem Berotium I. C.

*Quid dextra nuda remiges alas tenet?**Hinc sibilum anguis os caduceus premit?**Firmæ ista Pacis, néve desultoria.**Imago, comprimentis os rebellibus.*

SYMBOLVM ex aureis nummis qui penes Ioannem Berotium Iureconsultum, nobilissimi ingenij & facundiæ incomparabilis gloria illustrem, extant, desumptum est; quorum ille à Tiberio Claudio Cæs. cusus aduersa à parte mulierem ostendit nudam, vel certè bysso tenuissimo pellucidoque opertam, quæ alarum, quas geminas in tergum reiectas præfert, remigium veluti quoddam dextra altrinsecus extensa, continet atque componit, altera caput serpentis ad pedes strati caduceo protento deprimit; addita inscriptione ista, PACI AVGVSTAE. alterum latus ornat titulus TI. CLAVD. CAES. AVG. P. M. TR. P. VI. IMP. XI. Autor est Suetonius in monte Palatino templum à Tiberio fuisse constructum, & Concordiæ dicatum.

Virtus ubique enitet, ac recta via
ad honores adspirat.

Quid mulier dextra candentia lilia tendis,
Pallam, ne remora sit tibi, læva regit?
Nam virtus nivea, ad claros contendit honores,
Demissa, illius splendor ubique micat.

ALTERVM symbolum è Domitiani nondum principis numismate petitum est, quod mulierem stantem in pedes erectam, præfert, in dextra manu protensa liliam ferentem, læua pallæ dimissæ institam nonihil attollentem, ne incessum remoretur. Quam ego virtutis candidatæ faciem esse autumo, quæ candida est, fuci nescia, & incorrupta, nullis externis maleque quæsitis adiumentis, solo honestatis vel anime recta, pedibus liberis, emicat, & ad honores contendit. Is nummus ab vna parte Domitiani effigiem cum his literis loquitur: CAES. AVG. F. DOMIT. COS. II. ab altera hanc epigraphen ostendit: PRINCEPS MVVENTVTIS. alij Spei symbolum arbitrantur, in dextera mulieris liliam, in sinistra

Μηδ' ἐν ἀναβαλλόμενῳ. Nihil procrastinando, vel differendo.

Ad Ioannem Posthium Medicum.

Quid volat admissus passu celerante veredus,

Sessorem & rapiens ilia pulsa irabit?

Tolle moram, loquitur, nil quidquam in crastina differ,

Nam irabit offensam saepe nocina mera.

DICTI gratia ab Alexandri illius verè Magni responsura referenda est, qui interrogatus qua ratione paucos intra annos totum terrarum orbem leges suas ferre coëgisset, subiecisse memoratur rotundo certè & arguto apophthegmate μηδ' ἐν ἀναβαλλόμενῳ, hoc est, nil procrastinando: nimirum in omnes benè gerendæ rei occasiones imminebat insatiabilis ille animus semper, absque eo victorias frequenter corrupturus. Hinc illa illustriam militiæ artibus Imperatorum cognomina, Aquila & Fulmen; hoc Pyrrhi, illud, ni fallor, Antiochî, quibus haud dubiè illorum pernicitas, qua præcipuè in expeditionibus opus est, ostendebatur. Pulchrè monet quidam non esse amittendam è manibus occasionem, pigri agricolæ instar, fructus suos perire qui per inertiam sũt. Sed quid concinnius aut brevius Hippocratis nostri aphorismo, Posthi doctissime, artis pao-

nix administrator, quo breuem esse occasionem
ac veluti momentaneam atque in acie nouacula
stantem admonet? Hac duce feliciter vsus, & ad
excolendum animum, & ad iunandos mortales,
quas non Italiae, Galliarum; Germaniaeque Aca-
demias peragraſti breui annorum decurſu, canen-
tis Lucani illud æmulatus,

Tolle moras: ſemper nocuit diſſerre parato.

Pingatur veredarius qui viatorio equo inſidens
citato curſu per campi æquor fertur.

Affectus temperandi.

*Ad Carolum à Curia, Auguſtanum
patricium.*

Quid gentilitiis tibi Carole fulget in armis,

Qui candam in piſcis deſinit arte Leo?

Temperiem monet hic valido dandam eſſe furoris;

Æſtuet, at mox ut concidat ira breuis.

ALITER.

Fulvam qui in candam piſcis Leo deſinit atrox;

Inſigne eſt gentis, Carole doctæ, tuæ.

Temperiem hic animo ſuadet, ne percitus ira

Inſurgat, lentam ſed trahat ille moram.

*Q V I D. Leone animoſius, quid iracundius?
quid igneis oculorum facibus terribilius? cuius in-*

prono-

prouocantes ira indomita surgit ac implacabilis, & quidem tanta contumacia, vt media per tela & vulnera mortem haud inultus quærat, sola in supplices ac prostratos clementia nobilis. Quid rursus pisce frigidius, ludente cauda blandius, aut, exceptis paucis, innoxium magis? Has diuersas pugnantésque naturas, non temerè coniunxisse in insignibus familiæ gentilitiis, neq. citra symboli vsum, maiores tuos, generis nobilitate clarissimos, arbitror, generose Carole; in quibus pingunt Leonem qui aspectu atrox, fuluisque iubis horrendus, ac primoribus pedibus velut in iram assurgens, posteriore corpore in piscem desinit, caudam remigem trahens, ea parte quasi luxata inualidus. Quo symbolo quid eos aliud significare voluisse credibile est, quàm reuocandos esse velut iniecto fræno, & coërcendos affectus, & ad moderationem reducendos. Sicut è mixture contrariorum nascitur temperies, & frigidi calidiq. coagmento conficitur tepor: alioqui cupiditas & ira (quos affectus immoderatos homini additos equis assimulat in Phædro Plato) nisi rationis aurigantis habenis ad salubrem temperiem reducantur, immanitatem induunt, sapientiamque omnem ex animo delent atque expectorant. Itaque vbi laxatæ affectibus habenæ fuerint, mox veluti succisis poplitibus, impetus ille compescendus, exemplo philosophi (ni fallor) Arii, [*al.* Athenodori] qui Augusto quoties irasceretur, elementa

Græca ut ordine percurreret, antequam quid staturer, præcepit, ut ea mora subsideret animi ebullientis æstus.

Calumniæ morsus inevitabilis.

Ad Ioannem Zurenium.

Mellicam volacrem truculento forcipe stringis

Scorpins, in pala; Zurene, insculptus anita:

Virtutis studium dentata calumnia merdet:

Lingua mala hunc pungit, qui publica commoda curat.

NATURA ita comparatum est, ut nullo unquam ævo defuerint aut defaturi sint obrectatores & sycophantæ, qui naturæ vitio transuorsum acti, in alterius famam letalia linguarum spiracula, vel, ut verius dicam, spicula, vibrent, bonorum existimationi ac virtutibus impudenter detrahant, tantum docti cuncta carpere, aut damnare, probare verò nihil. Itaque longè verissimum est quod apud Aristophanem in Pluto legitur, aduersus sycophantæ morsum nullum esse remedium: vsque adeò crevit in immensum dirum illud calumniandi vitium, ut nemo dentatos calumniatorum morsus, viperæ scorpionisque ictibus nocentiores, euitare potuerit. Non defuerunt Homero, Platoni, Virgilio, & aliis præclaris magnisque viris sui Zoïli. Nec tu profectò Zure-

ac de-

A V C T O R V M N O M I N A,
E Q V I B V S P R O F E C I M V S, E T
Q V O R V M T E S T I M O N I O
S V M V S V S I.

Ælianus.
Aëtius.
Albericus.
Alcæus.
Aeschylus.
Ambrosius.
Ammianus Marcellin.
Appuleius.
Aristeas.
Aristophanes.
Aristophanis interpres.
Aristoteles.
Artemidorus.
Athanasius.
Au. Gellius.
Aurelius Victor.
Aufonius.
Catullus.
Cebes.
Clemēs Alexandrinus.
Cornelius Celsus.
Cornelius Tacitus.
Cornutus.
Diodorus Siculus.

Dion Chrysostomus.
Dionysius Areopag.
Dionysius Longinus.
Dioscorides.
Epictetus.
Epigrammata Græca.
Erasmus.
Eusebius.
Festus Pompeius.
Fulgentius.
Galenus.
Gregorius Nazianzen.
Harpocraton.
Hermes Trismegistus.
Herodotus.
Hesiodus.
Homerus.
Horatius.
Hugo Cardinalis.
Hugo Eterianus.
Ioannes Stobæus.
Isocrates.
Iunius Columella.
Iustinus Martyr.

Lactan

- Lactantius.
 Laërtius.
 Lilius Gyraldus.
 Lucanus.
 Lucianus.
 Lucretius.
 Lycophron.
 Macrobius.
 Marius Seruius.
 Martius Plotius.
 Martialis Episcopus.
 Martialis poëta.
 Nicandri interpres.
 Nicephorus.
 Oppianus.
 Origenes.
 Orus Apollo.
 Ouidius.
 Paulus Ægineta.
 Pausanias.
 Petronius Arbitr.
 Philes.
 Philostratus.
 Pindarus.
 Plato.
 Plinius.
 Plutarchus.
 Portius Latro.
 Proclus Diadochus.
 Procopius.
 Pfellus.
 Qu. Curtius.
 Sappho.
 Seneca.
 Silius Italicus.
 Solinus.
 Statius.
 Strabo.
 Suidas.
 Synesius.
 Terentianus Maurus.
 Tertullianus.
 Theophrastus.
 Valerius Maximus.
 Vitruuius.
 Xenophon.
 Zezes.
 Zoroastres.

CLARISS. VIRO ARNOLDO
ROSENBERGO, IVRISCON-
SULTO, HADR. IVNIUS.
MEDICVS S. D.

TEXTA tibi numeris latebrosa Ænigmata
mitto,

Quæ dextra enodes OEdipus arte nouus:

Rosenberge decus Charitum, Musæq; nouena

Rarum ornamentum, præsidiumque meum:

Dodecade adiuncta, denos quater ordine gryphos,

Ad numerum tenebris lux rediina venit.

Sic Ariadne filo ducè fugerat olim

Ægides latebras, cecaque tecta domus.

Prima tenet Calamus gracilis: 2 Nix algida: mollis

3 Spongia: cùmque 4 Manu thus: 5 Libanotis olens:

6 Ignis edax: 7 Echo resonans: assertor 8 Iesus:

Cum 9 Cereris potu mollia 10 Vina simul:

Fidilis 11 Olla: 12 Vitrum fragile: & nux 13 Castanea:

inde

14 Taurus: dein fœtens 15 Matula: 16 Rana loquax:

Inflabile 17 Argentum vinum: 18 Pappique volantes:

Turgidulum 19 Cerasum: pendula 20 Araneola:

Tardigradus 21 Cancer: 22 Paries & struclilis: adde

23 Clysmâ alium ducens: 24 Aurea mala super:

25 Campanus es: 26 Limaxq; piger: 27 Ceruiq; fugaces:

28 Pileolus capitis: Voluolaque 29 rates:

Et 3° membrana, tenax quam cera obfignat aratam:

Mollis 3¹ Charta: agilis 3² pes: volucrisq; 3³ Pila.

Hinc 3⁴ Vesperilio sese ordine stridula iungit:

Et cum dentato 3⁵ Pectine, dura 3⁶ Silex.

Post agmen claudunt 3⁷ Merum: 3⁸ Canis impiger, atque

Sol 3⁹ candens: simul huc, 4° ceree Lychne sabis.

Coningis 4¹ & vorum, cui vincla iugalia sordent:

4² Temporis usura: & 4³ Cos sine fine rotans:

Hinc 4⁴ Brumale gelu, & 4⁵ Nix frigore stricta liqueſcēs:

Ac tortis 4⁶ piscis retibus implicitus.

Exhibitor 4⁷ Gallus: 4⁸ Capulum ferale: 4⁹ sigillum;

Cum nitido 5° Speculo: 5¹ Quercus amata Ioni:

Matraq; thoris hinc virginitatis honorem

5² Concubitum sanctum legibus, adiicio.

5³ Prurigo imponet mordax Colophona libello,

Qui nostra in lucem prurit abire manu.

En tibi materiem, quæ pangitur ordine, libri,

Qui rerum exponit nomina luce data.

Hand alio tenuis mea nunc tibi Musa litabit:

Complacat magnes vel mola salsa Deos.

Disce fanere orsis, auram adspirato secundam;

Quod cecini, nitida fronte benignus habe:

Nen fallas nugis tua seria: tunc breue volues,

Cum madidus cenam soluet Iacchus, opus.

HADRIA-

HADRIANI IVNII

ÆNIGMATVM LIBELLVS,

Nouem Ænigmatiſ hac editione auctior.

I.

EST mihi forma teres: cauus, at non peruius aluus;
 Quem medium nodis ſpiffa medulla ſecat.

Porrigor in caudam, cui barbula veſtit utramque
 Oram; qua volucris ſum vice remigij.

Ex ſanguis, de carne tamen ſatus, huius alumnus:
 Nec niſi carnoſe vellor ab uſque ſinu.

Iam truncus capite, & diffiſſa cuſpide ſectus
 Proluo me ſucco Sepia nigra tuo.

Uſus abeſt lingua, tamen illa exerceo parte
 Ius necis & vita: triſtia bella ſero:

Compono que animos: regum iras mitigo & arma,
 Atro felle mea aut ſpicula melle madent.

Hoc potior lingua: ſine me moritura quod huius
 Sit ſoboles: noſtram ſacula longa manent.

Illam etiam ſolas præſentis manat ad aures,
 Noſtra vel immenſo quæ patet, orbe ſonat.

ALITER, SED E GALLICO IDIOMATE.

Me gignit nutritq; caro, de carne reuellor,
 Carnis abeſt ſpecies, nulla eſt ſubſtantia carnis.

Artus creſcenti inualidi, muccoſaque origo.

Truncatusque caput, madidum bibo cuſpide rorem,

Quo Genij lati aut irati ſemina prodo.

Faſperago atq. nefas: facilis bona præuaque ſector.

Diffi-

Dissidij ac pacis sum Regibus auctor: amantes
 Concilio: moderor mentes, & tempero curas.
 Sape simultates idem qui concito, soluo.
 Quaq; velim sciri, totum dissemino in orbem.
 Criminis ipse exsors multi sum caussa laboris.
 Dicam te Oedipoden, si quid sim, nomine prodas.

I I.

Candidior cygni plumis, sum filia Bruma,
 Dura minus glacie; sed nec minus algida: fungo.
 Rarior, ac fluidum in laticem tabesco tepore:
 Signo novem, fuerit si littera prima recisa:
 Cor mihi si iungas, vix est avis atrior ulla.

I I I.

Tethyos undisona mediis ego nascor in aruis,
 Méque cauernosam fistula crebra forat.
 Non inuita graui leuis impleo viscera succo,
 Quem reuomo exsorptum pollice pressa prius.
 Peniculiq; loco mensas extergeo mollis,
 Et rapio sordes, ulceraq; exanio.

I V.

Porrigor in ramos quinos, & quilibet horum
 Diditur in triplices nodos; nisi quintus egeret.
 Vno, qui solus respondet robore cunctis:
 Vndique colliculis surgo, in vallemq; resido:
 Ast abaci, desit si fortè, ego munia praesto.

V.

Thuris odorati de me salit balitus; unde
 Natales nostrum nomen sibi vendicat ortus.
 Prodigia qua nimium nostri, per vulnere vitam

Effundis, digitus nisi des carpendo medelam.

VI.

*Ex me nata Sophi perhibent primordia rerum;
Ultimus & rerum finis & orbis ero.*

*Omnia consumo, nostrum neque nomen abhorres
Ipse Deus: leuius mobiliusque nihil.*

VII.

*Delicia Panes, prolis Cephisia amores,
Conualles adamo, porticibusque vagor.*

*Indocilis prior ipsa loqui, aut reticere loquenti:
Assecla dictorum, & vocis imago vocor.*

VIII.

*Dicite, quale putes nomen, quod recta columna
Inchoat; inde iridens fuscina necit idem:*

*Flexus utrinque uncus secat: hinc binij nota: claudis
Idem uncus medio, qui stetit antè, loco.*

IX.

*Nomine sum vini non digna, vicem tamen huius
Impleo, dum cerebri victrix percello caernas;*

Illud sol radians, me Mulciber excoquit: amice

Gignor, alitque Ceres madefacti farris aceruis.

X.

Do vires, adimoque, & origo nominis à vi;

Ingenium exacuo, pectora soluo metu:

Me gignit Tellus: rutilo sol. concoquit igne:

Mox ventrosa tegunt dolia, prala vomunt.

XI.

Stat currente rota fictus cauus alucus, vda

Argilla ductus, Mulciberi gremio.

XII.

XII.

Aëris excludo, tempestatámque malignám
 Vim, transmitto tamen lucem, nõ perfluo: Bacchum
 Accipio gremio: nostróque fideliter aluo
 Assyrios nimbos fragrantíaque unguina credas.
 Lumina confirmo, speculíque exerceo munus.
 Quis auri nostró pretium concedat honori,
 Malleo! si fortè sequax, & ductilis essem.

XIII.

Est mihi dura caro, rugosa veste voluta:
 Includor corij tegmine Phœnicei.
 Exterius Natura hirtó muniuit Echino:
 Mensam orno, panis dum vice soluo famem.

XIII.

Signiferi sidus, Cilicum mons, Pasiphaësq;
 Nebilis infessor, vector Agenoridis.
 A me nomen habet gens qua tulit Iphianassan
 Fœdantem Scythica sacra cruore Dea.

XV.

Inuentum lasciuia putor, Sybari esse tuorum:
 Fictilis, aut stanno, aut Cyprio sim fustis are,
 Usibus humanis nil me magis utile, quamuis
 Vilius hand quidquam, nec me despectius exstat.

XVI.

Vox mihi rauca aures radit, sum garrula lingua:
 Vlua sub sterili mollia regna colo:
 Vitæque veres nouo redinua recurrit in aruis,
 Candida aui, gracili cruribus, esca pefor.

XVII.

XVII.

Haud temerè inuenias grauius quidquam, at tamen
 Mobilitate viget: si vinclis exeat arctis, [vna
 Labitur in partes mille, & reparatur in vnum
 Rursus: idem immutat species rerum atque colores.

XVIII.

Dum iuuenilis adest vigor, est graue, mox q̄ senectū
 Succedente volat leuiter sine prapete penna,
 Et pratexit humum tenui sub polline tectam.

XIX.

Rubra mihi cutis est: latet intus vinosus humor:
 Os pro corde gero, semen at illud habet.

XX.

Vsus abest manuum: ducens pede stamixa texor:
 Aluus lanigera fertilitate scatet.
 Cūm pedicas muscis, scutulatum rete faceffo,
 Concedunt tramis serica fila meis.

XXI.

Zodiaci gemino munitum forcipe signum,
 Pugnantem Alciden mordicus appetij.
 Et testudineo gressu feror octipes: aquor
 Innato: sum fœdum, luctiferumq̄ malum.

XXII.

Calce coagmentor, quadrato marmore surgor:
 Defendo nimbos: fulcio tecta domus:
 E demas, Ida pastor, iudexque Dearum,
 Exitium Troie, clarus adulter ero:
 Tollito P, cornu ferio, ruo mœnia, calum:
 Orno, Helles vector, victima grata sacris.

XXIII.

Ibidis inuentum Pbaria, ventrisq; morantem
Immisso rostro depleo proluuiem.

XXIII.

Me vigil Hesperia serpens custodit ora:
De fulno color insignis, noménque metallo
Fluxit: natura est dispar, cui viscera frigent,
Exteriora calent: gratóque embammate mensis
Expetitur succus, conditur pyxide corpus.

XXV.

Mallei illisu insultat mihi; mox ego motum
Aëra percello, & patulas dilabor ad aures:
Clepsydra melius properantes metior horas:
Cogo hominum cœtus, tonitrus fugo, tempora signo.

XXVI.

Ex ossis, pedibus cassus, non horreo spinis;
Próque oculis implent cornua bina vicem.
Ex sanguis, quaqua incedo tractu illino mucum,
Lethifer est mihi sal hostis & exitium.

XXVII.

Corniger, ac timidus, pedibusque fugacibus Euro
Ocyor, at Furias mi citat alma Venus.
Lassus, aqua vires reparo: Spadixque colore,
Cornicis supero sacula longa quater.

XXVIII.

Libertatem olim dederam, nunc arceo frigus:
Materies fuerant pili, nunc lanæ fila;
Aut etiam trama, Seres quas arbore petunt.

XXIX.

Filia pinifera silua lenis innatat aquor,
 Aluo grande tamen per mare vectat onus:
 Linigeroque sinu ventis famulatur, & iras
 Neptunæ ridens, humida regna secat.

XXX.

Anser, apis, vitulus, rerum potiuntur, & orbis
 Tergeminam brutum frena superba regit:
 Res similis monstri, condigna interprete, qualis
 Thebigena nodos soluere Shingis amet:
 Membranam vitulus prabet, calamosque canora
 Anser, apes stipant cerea dona vage:
 Fasq; nefasque tria hac obeunt, dum tergora charæ
 Penna arat, obstringit cera notata fidem:
 His humana tribus diuinæq; iura reguntur,
 Omnèque momentum hoc cardine terra trahit.

XXXI.

Settilis in tenues membranas candida lamina,
 Conflata ex atomis, quos liptea fragmina reddunt
 Diffusa in lympham, exilis quos fiscina cogit:
 Inde coactilibus stipor; mox arida sole,
 Præbeo me calami diffissa cuspide arandam.

XXXII.

Metior, ingredior: tendoq; & carbasa laxo:
 Nec moduli, aut versus me sine stare queunt.

XXXIII.

Glabra foris, pilosa intus, specisq; globosa,
 Ex filio quanquam nri pedis usus abest:

*Aëreasque carens pennis volitabo per auras :
Et vires crebro pulsa resumono uas.*

XXXIII.

*Ej mihi de sero deductum uespere nomen :
Ala mihi cutea est, plumaque mollis abest.
Sola auium pario, soli ubera lacte tumescunt :
Aspera sunt soli dentibus ora mihi.*

XXXV.

*Buxea materies, numerosoque ordine dentis
Distincta, implexam diuido casariam.*

XXXVI.

*An grauius quidquam est, uel durius: attamē ignis
Hinc saliuunt scatebra, fonticulique tenuis.*

XXXVII.

*Primum albus pallor, raber hinc cruor inficit ora :
Mox succum euinco, Sepia pulla, tuum.
Ultimus erumpo: aēt inter matureo primos:
Est genetrix sapiens nomine stulta tamen.
Assyrios iuuenum monumento uestor amores :
Vinofi laticis rore placere queo.*

XXXVIII.

*Corporea languent vires, rimisq; fatiscunt
Arna, agrum nostra ui rotat ora pecus.
Relligione pia coluit Pelusia tellus,
Nostra fides cunctis obsequiumq; placet.
Nos tamen infamat tumulo Priameia coniux,
Atque incesta Helene nomine abusa meo.*

XXXIX.

Regum oculis cunctis, cæcens saxum esse putabar

Nonnullis, discusve, aut lucida lumina (tanta
De me pugna Sophos exercuit) huic pede maior
Non videor; telluri alius me exaquat inertis.
Attamen unus ego lustro, gigno, excoquo cuncta.

XL.

Stuppa medulla mihi, labor ast apes ingeniosa
Scapus mihi est: ab igne flammam mutuo.

XLI.

Olim dedi, quo tunc carebam munere;
Datum tamen, possideo nunc, atque id colo.
O si diem illum Iupiter bonus vebat,
Quo non haberem, quod darem alteri tamen?

XLII.

Est, cuius cunctis aqua est data copia, cuius
Ex aequo egemus infirmi atque maximi.
Quid? quod idem nimium huic, aut parcè suppetis
illi,
Ut quisque rectè feciúsue eo utitur?

XLIII.

Sum Terra soboles; radiati Solis imago
Formaq;: libratam geminus me sustinet axis:
Attenuor, tenuoque simul, celerique rotati
Perpluor impulsa, & vires adspergine sumo.
Omnia fecundans, elementum absumo, vomoq;
In mediis (dictu mirabile) fluctibus ignem.
Quin nuda omnigenis occurso durior armis,
Obiectosque domo lacera cute certius hostes.
Quid, quod & arcessor, quamvis innoxia cadis?

XLIII.

XLIII.

Quid liquidum stringit, durat molle, inualidumq;
 Roborat, inq; unum per partes sectile, cogit?
 Vis est ista gelu, fluidas qua sistere lymphas
 Et durare potest, stillantiaq; agmina cogit.

XLV.

Quae se compressu tangebant mutua, in unum
 Delicuisse oculo vidi tria corpora teste.

XLVI.

Quando hospitalem iam subit domum aduena,
 Mox ipse captus heret hospes vinculis:
 At per fenestras refuga diffluit domus.
 Equor larem putato, piscis incola,
 Quem rete dum trahit, aqua maculis diffluit.

XLVII.

Liberi ad exemplum bis natus regulus adsum,
 Ardua cui munit caput & cristata corona,
 Osq; riget cornu: bifido sed carnea mento
 Purpureoq; rubens dependet sanguine barba.
 Nuncio venturam lucem, vigiliq; quietem
 Abrumpo excubias turrato in culmine agenti.
 Mortua qui motis complodens fanibus ara,
 Corpora multa virum duris peronibus armat.

XLVIII.

Est opifex cuius non indiget, haud cupit emptor.
 Atq; utens vsum haud sentit opemve loci.

XLIX.

Me fex apum gignit: fabri
 Quod artifex sculpsit manus.

Æs, mi parentis est vice:

Grauemq̄, idem mihi creat

Fidem, carens tamen fide:

Litesq̄, muta dissipo.

L.

Pictorum nemo pingit me exactius ora,

Destituor manibus, luminibusq̄, tamen.

L I.

Nutrio viua, uel succisa ac mortua uiuos,

Defendoq̄, simul, ne coeli iniuria laedat,

Et superans cursu uiuos, tecta appeto portum.

L I I.

Sume puella caput CONGRU, CUCUMISq̄, medullam

Dein LYBI caudam, TVS saperadde, sapis.

Nulla tibi melius poterit medicina mederi,

Quàm si, quod signat pagina nostra, petas.

Potest hîc addi Coniugiale ænigma.

Binos qua patruos auunculosq̄,

Et proles totidem, genus mariti

Omnes connumerat, satosq̄, puro

Ritu coniugij, puerpera hac est.

An lege hoc cadat Oedipe explicato.

A L I T E R.

Ecce gemelliparam patruos qua è coniuge binos

Et matris fratres legitimos numerat.

A L I T E R.

Confarreata liberos binos parit

Vxor marito: noscitat

PATRIBUS

Patruos auunculosq; totidem, coniugis
Proles thoro casto editas.

AENIGMATIS EXPLICATIO.

Coniugio è vidua, cui filius vnicus haeres,
Milo mares gignit geminos: qua morte perempta,
Connubium subit alterius, sed qua orba marito
Vnam habuit natam: totidem ex hac pignora tollit
Mascula: post messes aliquot fors arbitra rerum
Sorte thori iunxit natam hanc, natumq; prioris
Isto è coniugio sata filia, nupta Miloni
Legitimi consors thalami, iam mense noueno
Decurso, illa senem gemina auget prole parentem.
Hinc patruis diues, genitricis fratribus illinc,
Bina fouet gremio communis pignora lecti:
Omnibus his, diuersicolor quæ vestis amicit,
Milo salutatur pater & propaginis autor.

LIII.

Carnea sulcetur si glebula corneo aratro,
Non me dulce dabit, sed feret acre piper.

ALITER.

Agrum caueto carneum ne vomere
Arare pergas corneo: pro mellea
Semente mox reponet urens tibi piper.
Cupido eadem dulcamarus vim tenet, γλυκυπιπερῶς
Pro melle felleum propinans poculum.
Fœdare strictis unguibus cutim caue,
Assiduus est Pruriginis comes Dolor.

FINIS.

quod Michaelis ...

Faint, mostly illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

FINIS

Anacharsis 47
Choice of Hercules 50
Time & Truth 59

